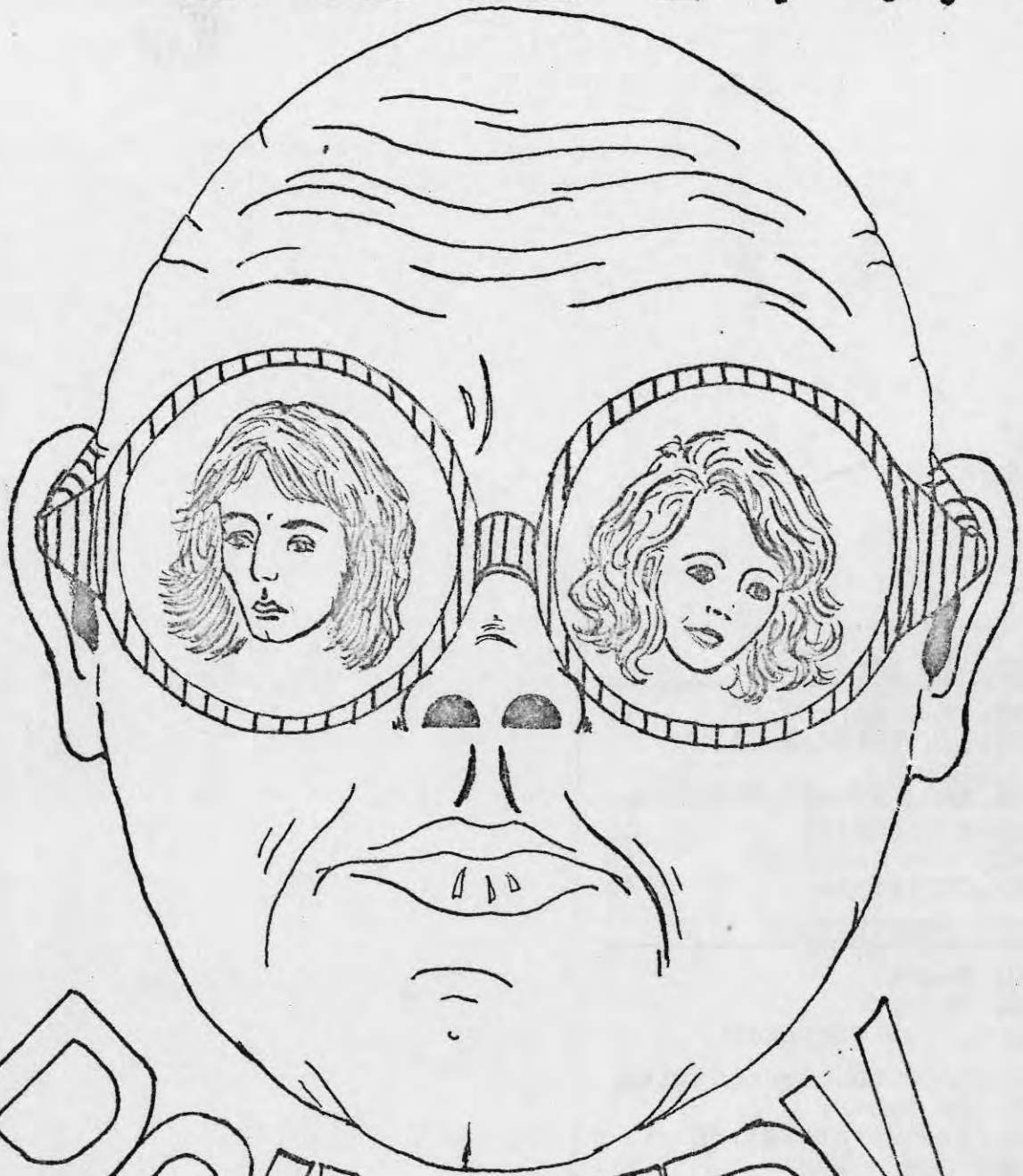

Pom

NR 10 74-75

BOWERK

Ontwerp voorpagina:
Anna Maria Berto 2d

REDACTIE (ALGEMEEN)

Adrie van der Wurff 6a
L. Verzuu (eindred.)

REDACTIE PAG. 28 t/m 30

Ludger Hoekstra 4b
Ricky van der Jagt 4b
Titus Williams 4b

VASTE MEDEWERKERS

A.C. Braet
A.A. Peters
Mw. A. van Straaten

Namens de oudervereniging
E.M. de Smet
Joh. Greive-straat 35
Amsterdam - West
Tel.: 13 22 25

TYPE-PLOEG BOLWERK NO 10

Mw. Doorenbosch
Ricky van der Jagt
Redactie

KEY- OPERATORS

B. Slimmers
Mw. J. Slimmers-Martin

BOLWERK nr 1 (1975-1976)
verschijnt 9 september '75
Kopy gaarne binnen
vóór 2 september.

BENOEMING EN VERTREK

In het vorige nummer van BOLWERK staat al de aankondiging, dat de heer H. Clemens de staf zal komen versterken als conrector. Dat was toen vers nieuws. Graag wil ik namens het bestuur de heer Clemens welkom heten op deze nieuwe plaats. Wij wensen hem veel succes toe bij zijn werk en verwachten van hem een goede bijdrage aan de leiding van het schoolgebeuren van de komende jaren.

De benoemingsperikelen die hij met ons heeft ervaren hebben een zekere spanning opgeroepen bij zijn start. Ik zie deze perikelen als onvermijdelijk in een ontwikkeling naar nieuwe vormen van samenwerking tussen de verschillende organen en groepen van de school. Als zodanig zijn het tekenen van gezonde groei.

In het bestuur zijn twee nieuwe gezichten verschenen die ik graag wil voorstellen: de heren Groote en Dam. De eerste heeft als ziekenhuisdirecteur de nodige ervaring opgedaan in het leiden van grote organisaties met veel hoogontwikkeld en hooggekwalificeerd personeel; daarnaast is hij econoom en aldus in staat het financiële beleid van de school te beoordelen. Na een korte aanlooperperiode naast de penningmeester Abels nam hij van deze de sleutels van de brandkast over. Sinds 29 mei is de heer Groote de penningmeester in het bestuur en in het bijzonder verantwoordelijk voor de goede gang van zaken bij het beheer van de geldmiddelen.

De heer Dam is architect van beroep en van nature. Hij komt het bestuur versterken in zijn kwaliteit van bouwkundige. Nu het nieuwe gebouw onwrikbaar is geplaatst voor althans deze eeuw zal zijn taak in het bijzonder zijn ervoor te zorgen dat het goed wordt onderhouden, op tijd geschilderd en eventuele wijzigingen in de inrichting te begeleiden.

De twee nieuwe bestuursleden zijn beiden geïnteresseerd in het onderwijs in deze fase en tonen hun belangstelling metterdaad. Ik hoop dat zij ook aan de school een goede bijdrage zullen geven.

Vertrokken is Drs J.C. Abels, sinds vele jaren onze trouwe kasbeheerder. De heer Abels moest wegens slechte gezondheid afhaken kort voor het moment dat hij zelf na een twaalfstal jaren had bepaald. Ik hoop dat hij goed zal herstellen en dat ik hem elders nog eens kan danken. Hier wil ik graag vaststellen dat de heer Abels in de moeilijke opbouwperiode veel heeft verzet. Zowel het financiële beheer als de bouwvoorbereiding en uitvoering heeft hij ten volle gedragen. Met zorgvuldigheid en toewijding zijn door hem zijn taken vervuld. Zijn vriendelijke toon en welwillende houding maakte dat het nooit moeilijk bleek aan hem iets extra's te vragen voor de een of andere bijzondere activiteit. Hartelijk dank voor dit alles.

Th. R. Baumer

INTERVIEW

Zoals bekend gaat de heer Clemens de heer Siewe vervangen: reden om zijn mening te gaan vragen over een aantal zaken.

H. CLEMENS

- + Nu u conrector wordt krijgt u minder tijd voor uw gezin. (hij is getrouwd en heeft twee dochtertjes, een van twee en een van vier jaar).
- Dat is inderdaad een van de dingen waar we, mijn vrouw en ik, lang en uitvoerig gepraat hebben. Als je het vergelijkt met een leraarsfunctie, die op het ogenblik ook nogal veel tijd kost, dan zul je als conrector nog minder tijd overhouden. Volgens een instituut in Nijmegen heeft een leraar een gemiddelde van 38 uur op jaarbasis, dus inclusief de vacaties. Als je dat omrekent, kom je royaal boven de 40 uur per week. Daarom moet je er rekening mee houden wat je vrouw ervan vindt en moet je heel goed bekijken hoe je de tijdsindeling ziet, hoe je denkt het met je gezin te runnen, dat je niet alleen iemand bent die op school rondloopt en af en toe thuiskomt, die dan in gedachten nog steeds op school zit.
- + Of dan nog slechts aan ontspanning denkt.
- Dat zou de andere mogelijkheid zijn, dat je een soort ambtelijke baan krijgt, en dat is nou ook niet helemaal de bedoeling. Ik dacht dat het wel te regelen was, de huidige conrectoren hebben het ook voor elkaar gekregen. De factor tijd is geen nadeel zolang je de dingen die je doet, met veel plezier doet.
- + Uw leraarschap valt gedeeltelijk weg. Ziet u dat als een nadeel?
- Ja, dat kun je inderdaad een nadeel vinden. Ik heb al heel vroeg voor het onderwijs gekozen: in de tweede klas van de middelbare school zat het er al min of meer in. Dan ga je nog een hele tijd nadenken welke studie je zult gaan volgen. Bij mij is er heel lang aarzeling geweest tussen Duits en Wiskunde (mijn vroegere leraren vonden allemaal dat ik Wiskunde moest gaan doen). Na die 7, 8 jaar dat ik nu op Pius X les geef, kan ik alleen maar zeggen dat ik er nooit spijt van gehad heb, ik vind het een erg leuke baan en doe het erg graag. Nu heb ik de afgelopen jaren telkens een weekprogramma gehad van 26 of 25 uur, en dat valt het volgend jaar terug op 9 uur, wat wel even wennen zal zijn. Maar door de uren die je geeft, blijf je toch voldoende ingespeeld op het onderwijs. Het didactische kun je zeker bijhouden maar het verder uitbouwen van het vak Duits, het bijhouden van de laatste ontwikkelingen zal waarschijnlijk niet langer te doen zijn. Het lesgeven wordt ingedamd en al die dingen die ook op een school gebeuren, komen wat nadrukkelijker naar voren. Het is echter zo dat ik die dingen in de afgelopen 5 jaar naast het leraarschap ook al heb gedaan: dingen als docentencommissie, a-gendacommissie, het meedenken en meepraten over het beleid, over dingen die je met de school moet gaan doen, over wat de

functie van de school is: aan de ene kant het opleidingsinstituut - de mensen willen graag een diploma hebben -, aan de andere kant het vormende, begeleidende. Maar dat deed je vroeger vrijblijvend, als hobby, en dat wordt nu je vak.

+ We hebben nu wat mogelijke nadelen gehad, daartegenover staat een ander contact met de leerlingen, intensiever ...

- Dat zou je inderdaad een voordeel kunnen noemen.

+ ... met de ouders en de leraren: de school als geheel komt dichterbij.

- Inderdaad, je krijgt nog intensiever met de school te maken.

Met collega's zul je meer praten, je zult er meer tijd en meer redenen toe hebben, je zult ook meer tijd hebben voor de leerlingen, je bent gewoon de hele tijd beschikbaar. Ik denk ook dat je in die baan meer gelegenheid hebt tot persoonlijke relaties met leerlingen. En ik geloof dat dat duidelijk een voordeel is. In de klas zit je toch altijd gemiddeld met zo'n 25 man en dan heb je niet zo vreselijk veel tijd en gelegenheid om met een leerling te praten, de relaties ontstaan veelal toevallig, of omdat er problemen zijn.

Als conector moet je ook trachten goede relaties met ouders op te bouwen.

+ U krijgt in zekere zin ook een grotere verantwoordelijkheid.

- Je hebt niet zozeer meer verantwoordelijkheid, als wel een andere verantwoordelijkheid. Je moet de school naar buiten vertegenwoordigen. Ik zie er niet graag een hiërarchische lijn in, je kan deze school niet vergelijken met een hiërarchisch opgebouwd bedrijf.

Als conector coördineer je dingen, je bent een soort verbindingsman tussen de ouders en de school.

+ Ik geloof dat nu zo langzamerhand de belangrijke vraag wel gesteld kan worden: waarom hebt u het conectorschap gekozen??

- (lacht) Ja, probeer dat maar eens even in een paar zinnen te formuleren ...

Laat ik het zo zeggen: destijds toen ik ging studeren had ik een bepaald beeld voor ogen: een goede leraar proberen te worden en het vak zó uit te oefenen, dat het ook naar de zin was van de leerlingen.

In de loop van de tijd is er een ontwikkeling geweest in het onderwijs en ook een persoonlijke ontwikkeling. Het vakgerichte uitgangspunt (het vak goed willen geven, bijv. zorgen dat de leerlingen een goede spreekvaardigheid krijgen) dat is langzamerhand een beetje omgebogen. Men gaat in eerste instantie naar de leerling kijken, het omgaan met de leerlingen die je in de klas hebt wordt belangrijker. In die lijn, kun je zeggen, vertegenwoordigt een conectorsbaan die latere ontwikkeling veel beter omdat je daarin juist de gelegenheid hebt met leerlingen om te gaan, ze te begeleiden; het wordt zelfs je vak. In die baan vind je datgene waar je naartoe gegroeid bent. Daarenboven vind je er ook het organisatorische aspect, wat mij altijd al erg geïnteresseerd heeft.

Daarbij komt natuurlijk - een van de dingen die je haast zou vergeten te zeggen - dat ik Pius X een erg goede school vind, een erg goed opleidingsinstituut, we hebben een erg goed docentencorps, iedereen is bereid zich in te zetten.

Er is nog nooit onderzoek gedaan, wat je met de school eigenlijk wilt. De extreme standpunten zijn, geloof ik, een eliteschool, een eliteopleidingsinstituut, puur het vak geven en verder niets. Aan de andere kant heb je de school als instituut waar mensen bij elkaar zijn, waar het primair belangrijk is, dat ze het naar hun zin hebben, dat ze een portie menselijke vorming krijgen, dat het volwassen mensen worden.

Mijn opvatting is dat het een niet ten koste van het ander moet gaan, waarbij je natuurlijk wel zwaardere eisen aan leraren en leerlingen stelt.

Ik vind dat je moet beginnen ervoor te zorgen dat de school als opleidingsinstituut goed draait. Dat hebben we, geloof ik, nu bereikt. Dan heb je een ideaal uitgangspunt om dat te consolideren en nu voldoende tijd en energie en mankracht te stoppen in die andere dingen. Dan zit ik zelf bijv. te denken aan de klassedocent, om deze functie wat meer inhoud te geven, om te zorgen dat zo'n docent voor die klas de centrale man is. Je kan ook denken aan werkweken, aan de soos, samsam.

+ Wat dat betreft ligt de aansluiting MAVO-HAVO wat scheef: die mensen hebben de ontwikkeling van bijv.: eerste klas, werkweek en derde klas, werkweek gemist.

- Het is inderdaad duidelijk dat met name daar de problemen liggen: in 4 HAVO, Volgend jaar ga ik (naast o.a. het rooster maken met de heer Siewe) me vooral bezig houden met 4 en 5 HAVO, samen met twee andere docenten, mijnheer Tel en mijnheer Braet; het gaat er vooral om ze schooltechnisch zo snel mogelijk wegwijs te maken in onze afdeling (door ze te vertellen wat onze eisen zijn, hoe wij werken) en het tweede punt is dat je de contacten met leraren en leerlingen moet stimuleren.

+ Dat is dus weer het begeleidende aspect. Maar wat moet je doen als de begeleiding faalt ?

- Als een leerling zo storend is, dat lesgeven niet langer mogelijk is, moet je als leraar, vind ik, zo lang mogelijk proberen zelf de zaak op te lossen door met die leerling te praten. Als de leerling niet gevoelig is voor argumenten, als het niet lukt, dan moet je tenslotte de hulp van de corrector inroepen. Die moet dan met de leraar en leerling praten, uitleggen wat nu binnen een schoolgemeenschap niet kan, en hij moet proberen het conflict uit de wereld te helpen. In het uiterste geval kan hij dan naar sancties grijpen. Dit alles lijkt me zeker niet makkelijk.

Het schijnt trouwens zo te zijn dat het aantal "probleemleerlingen" zeven jaar geleden veel kleiner was. Het lijkt me dat ze er vroeger ook al waren maar dat de structuur van destijds de uiting ervan belette.

Daar komen nog wat dingen bij: het feit, dat het diploma vroeger een garantie inhield voor een goede baan. Dat is nu niet meer zo. Het aantal banen neemt af, het aantal werkzoekenden neemt toe. Je krijgt een verschuiving van bovenaf: afgestudeerde academici nemen de banen van de HBO'ers, de HBO'ers nemen de banen van de VWO'ers, die nemen de banen van de HAVO'ers, en gaan naar het hoger beroepsonderwijs, zodat de HAVO'ers ook daar niet meer terecht kunnen.

De waarde van het diploma neemt af, maar de waarde van de kennis komt weer meer naar voren: het is in de arbeidsmarkt van vandaag de dag hard nodig dat je flexibel bent, het is nodig dat je ook zonder werk het uitstekend naar je zin kunt hebben. Maar dat betekent wel dat je bepaalde dingen moet leren. Zo kun je je afvragen, of een vak als filmkunde niet zinvol zou zijn, of het niet nuttig zou zijn eens wat dieper op de t.v.-programma's en alles wat daarbij hoort, in te gaan.

+ Hoe valt dat te verwezenlijken binnen het proces van specialisatie: zeven eindexamenvakken en verder zo weinig mogelijk ?

- Dan zou je terecht komen in de uren buiten school. Niet alles wat je zou willen doen binnen school is realiseerbaar, door gebrek aan tijd, door gebrek aan mankracht, door gebrek aan geld. Bovendien moet je uitkijken dat je niet te ver doorgaat met

- dat soort activiteiten, dat niet alle activiteiten van de leerlingen via school lopen, wat dan zou betekenen, dat de leerling als hij van school afkomt, met lege handen staat.
- + Mijn laatste vraag is: zou u een korte reactie willen geven op de woorden "volgens jaar".
- Erg benieuwd hoe het zal gaan. Adri van der Wurff

Advertentie

Onschuldige maagden en jongelingen die van toeten ^ش blazen weten !

Voelen jullie je bedreigd door het boze oog ?
Weet je niet of er liefdeselixer in je cola is gegoten ?

Voorzie je van boze invloeden afwerende kruiden.

KROEDWISSEN tegen blikseminslag. Ook leuk als versiering van je brommerstuur.

Kom eens binnenwippen bij de KRUIDENclub.

Gratis adviezen voor leerlingen van Pius X.

klasse - ouder

Het gebeurt dikwijls, bv. op een verjaardag, dat er gevraagd wordt hoe het met de kinderen op school gaat. Wederzijds informeer ik ook graag naar het wel en wee van onze studenten.

De school, de opleiding, is een uitgebreid gespreksterrein, vooral binnen onze kring van familie en bekenden. De klacht dat ouders een matige belangstelling voor school hebben is eigenlijk zeer betrekkelijk. Ik ben er trouwens van overtuigd, dat ouders belangstelling hebben voor de school van hun kind, al gaat die belangstelling langs vele onnaspeurlijke wegen.

Het ontbreekt geloof ik, aan voldoende kanalen, aan voldoende directe aangelegenheden, die ons betrokken doen zijn bij andere ouders, met de school en met medeleerlingen. We willen allemaal wel, maar de mogelijkheden liggen niet voor het opscheppen.

Een van de oorzaken dat ouders, leerlingen en school weinig contact hebben is de grootte van de school. Onze school, met een kleine duizend leerlingen, is in vergelijking met andere scholen niet eens groot. Toch praten we, hoewel we elkaar nauwelijks kennen van scholen "gemeenschap". Het begrip gemeenschap wordt dan wel iets om een vraagteken achter te zetten.

In het bedrijfsleven, met al zijn fusies, horen we dezelfde klacht - je kent er niemand en de orders komen van een heilig bovenaf.

Toch heeft de school iets vóór op het bedrijf n.l. de kleine eenheid van één klas. Dit is belangrijk, want nou net die éne klas, die kleine groep, is of kan een stuk gemeenschap zijn, in de ware zin. Zeker in de eerste drie jaar zijn de jongelui op elkaar aangewezen gedurende zo'n 30 lessen per week.

afscheid

van het éénjarige BOLWERK, periodiek van het Pius X Lyceum, R.K. scholengemeenschap voor VWO en HAVO. Het is tijd geworden de balans eens op te maken, de momentele schoolkrant eens te vergelijken met WEKKER nr 6, waarover de heer Verzuu schreef: "In feite is de schoolkrant momenteel niet meer dan een voertuig met toevalligheidsproducten, waarvan strikt genomen niemand ook maar iets nodig heeft."

Welnu, dit bezwaar is ondervangen in BOLWERK, door de zakelijke informatie, zoals ook de opzet was. Deze informatie trok de schoolkrant inderdaad uit de sfeer van de "liefhebberij". Wij moeten ons nu afvragen of dat genoeg is, of we er nu zijn.

De praktijk leert, dat ook de "liefhebberij" in de schoolkrant hoort, dat deze zelfs uitstekend past binnen de bredere opzet. Na een aantal BOLWERK-nummers wilde een deel van de redactieleden nl. een andere opzet; een eigen gezicht, een betere opmaak, langere intervallen tussen de verschijningsdata. Verzuu was het daar niet mee eens ("het is niet jullie blaadje, maar een blad voor iedereen") en vond dat hoe dan ook aan de vierwekelijkse verschijningsdata vastgehouden moest worden. Een aantal redactieleden besloten zich "af te splitsen" en gingen tot aller tevredenheid ongeveer vijf bladzijden per nummer verzorgen in de hun eigen zeer fraaie stijl.

Zo bleef de opzet gehandhaafd, en bleek geslaagd. Iedereen kan alles kwijt; van onzin-gedichten tot al dan niet anonieme vuilspuiterij. Jammer is wel dat er nog te weinig geprobeerd wordt de schoolkrant ook buiten het vlak van de "buiteltuin voor schrijfgrage leerlingen" meer gestalte te geven. Pogingen van Pades en Braet worden daarom des te meer gewaardeerd, maar veel reactie komt er niet op...

Na één jaar kunnen we zeggen dat de basis voor een echte schoolkrant gelegd is. "Ik meen te kunnen rekenen op de medewerking van velen", zei Verzuu, maar tot nog toe zijn er nog te weinig (ik had haast gewone geschreven, maar dat mag niet, je mag niet zeggen dat iemand gewoon is als hij niet in BOLWERK schrijft) leerlingen dus, die de typemachine van stal halen (om wat zinnige dingen te schrijven, maar dat hoeft niet eens, laat gewoon even merken dat jij er ook nog bent).

Waarom schrijven relatief gezien zo weinig mensen in de schoolkrant? Ik hoop dat niemand denkt dat een ander het wel in zijn plaats doet. Of wil niemand zijn mening ergens over kwijt? Dan is het slecht gesteld met de school. Of heeft men over zo weinig dingen een mening? Ook dan is het... Of ligt het toch aan de schoolkrant, is het toch te gewaagd voor een tamelijk groot publiek je mening te geven en dan nog wel in een blad samen met de roddelrubriek, Marco Swaen, etc.? Indien dat zo is, is het erg ontmoedigend; we vormen - zoals de schitterende term luidt - een gemeenschap, en als dit niet meer is dan een term, als we niet zich bijv. bij de schoolkrant en haar inhoud betrokken voelt, dan is het...

We - pardon, jullie (ik verdwijn, omdat ik binnenkort wegens goed gedrag uit deze inrichting zal worden ontslagen) moeten vanuit het nu bereikte niveau gaan werken in de richting van een idealere schoolkrant, waarin iedereen z'n zegje kan en wil doen, van de roddelrubriek van Rob Meijer tot het waarde-vaste proza van onze economische medewerkers (- al heb ik daar persoonlijk wel mijn bezwaren tegen, want als we dan ook ooit nog eens geschiedenis- of natuurkunde-dictaten op die manier voorgeschoteld krijgen... -).

Het enige wat aan mijn afscheid van BOLWERK nog ontbreekt is mijn gelukwensen uit te spreken aan de heer Verzuu (die het 'm toch maar gelapt heeft) en de toekomstige redactie, waaronder hopelijk ook weer 5-paginatemenen zullen zitten.

En nu maar afwachten...

van oudleerlingen,

de dingen die voorbijgaan

(Vrij naar Nescio:) Ik ben leraar en dat is geen lolletje, voor mij niet en voor niemand. Niet alleen herinneren je brugklassers die weerzinwekkend snel eindexamenkandidaten worden je voortdurend aan je aftakeling. (Met stijgende onrust wacht ik op die zwarte mijlpaal, dat ik een oud-leerling als collega krijg.) Je wordt bovendien nog elk jaar verraden, bedrogen, na jarenlange trouwe dienst als groot vuil op de stoep gezet, ingeruild voor een diploma. Tenminste zo ervaar je dat, ten onrechte natuurlijk. Jaren geleden was ik bij een vriend, ook pas leraar, die een vijf jaar oudere collega, lerares, op bezoek had. Ze zat te schelden. "Ellendelingen, sekreten, laten je vallen. Gaan studeren, op kamers wonen. En jij kunt opnieuw beginnen met van leerlingen te houden, die je hetzelfde zullen leveren." Ik schreef haar uitbarsting toe aan haar scheiding waarna ze buitensporig intensief met haar eindexamenklas was opgetrokken. Nu, tien jaar later, nog steeds getrouwd en niet van plan te scheiden, kan ik met d'r meevoelen. Maar gelijk geef ik haar nog steeds niet: zo lang je voort blijft leven, ben je niet verraden. Wanneer ik mezelf als oud-leerling als maatstaf neem, kan ik alleen maar zeggen, dat leraren -naast ouders- in de benijdenswaardige (?) positie verkeren gegrift te staan in vele geheugens. Omgekeerd tref je bij veel oudleerlingen een verkeerde kijk op de achterblijvende leraar aan. Verwonderlijk is dit overigens niet: jarenlang ben je door hem cijfertjes opgeprikt, wat ligt er dan meer voor de hand, dan te denken, dat je wel als goed/matig/slecht in zijn vak zult blijven voortleven? Volgens mij is dit zelfs bij de grootste vak-idioot niet het geval. Mijn er-

varing is tenminste dat je je iemand als mens, als persoonlijkheid zogezeid, herinnert. Ik zie ze al weer kijken bij de diplomautreiking, naar de bijgevoegde cijferlijst. En wat heb ik daar te melden? Merendeels zesjes en zeventjes! Persoonlijker kan het niet! De allerindividueelste expressie van de allerindividueelste emotie van je leraar Nederlands! Laat ik de etiquette maar eens met voeten treden. Zó, ongeveer, zullen jullie, "mijn" 29 5 k-sters, me bijblijven (de één langer en heviger, dat moet ik er eerlijkheidshalve wel bijzeggen:)

- Tinke, je rug-tegen-de muur
- Jacqueline, je zeldzame wijsheid
- Verenique, je blik van verstandhouding
- Els de G., je geveinsde onverschilligheid
- Annemieke, je verborgen geëmancipeerdheid
- Elien, je ironische stembuiging
- Monique de H., je zelfstandigheid
- Esther, je innemendheid
- Bernadette H., je geen-kapsones
- Desirée, je ze-kunnen-me-wat
- Nicoline, je broosheid
- Bernadette van K., je dweepzucht
- Yvonne, je strijd met jezelf
- Dolly, je broodnuchterheid
- Mieke, je inzet
- Marja, je hartelijkheid
- Nora, je inpalmende verongelijktheid
- Ellen, je kameraadschap
- Ninie, je onverschrokken eigenheid
- Els T., je onopdringerigheid
- Trix, je incasseringsvermogen
- Monique V., je spontaneiteit
- José, je onbekommerdheid
- Bernadette W., je plots doorbreekende weerloosheid
- Agnes, je zelfkennis
- Linda, je dat-kun-je-niet-zeggen
- Mineke, je ongeïmponeerdheid
- Trees, je onopvallende rust

Het beste allemaal en denk nog eens aan mij.

Jullie
A.B.

IK MOET OOK ALLES ZELF DOEN

Ik moet ook alles zelf doen! Naar aanleiding van BOLWERK nummer 8 blz. 24:

Nadat ik de woordenbrij van Frank Kassenaar uit jaja 5C had gelezen, wist ik eerst niet of ik moest lachen of huilen om deze poging tot moord op de schone Latijnse taal, die mij, in tegenstelling tot de Griekse, zo na aan het hart ligt. (dit voor insiders). Ik was zo uit het veld geslagen door het gebral van dit pars vulgi (voor niet-gymnasiasten: deel van het grauw), dat ik geen zinnig woord op papier kon krijgen, en ik besloot de reacties van andere - ongetwijfeld boze - gymnasiasten af te wachten.

Helaas, hoe kortzichtig was ik! In heel BOLWERK nummer 9 stonden er TWEE, waarvan slechts EEN van een gymnasiast. De ene reactie - van ene C.v.R. - was geheel te verwachten, de andere - van Elvire Polak - was mijns inziens geheel verkeerd, want zij probeerde opbouwende kritiek te leveren.

NEEN, zeg ik u, NEEN! Quod licet Iovi, non licet bovi, et comprehenditis: (vrij vertaald) wat gymnasiasten mogen, mogen havo- en atheneumklanten nog niet, en u zult begrijpen: verder ben ik van mening, dat Frank Kassenaar verwoest moet worden! (vrij naar Cato de Oude, 234-149 v.Chr.)

Elvire was van mening, dat dit gezwets niet vertaald kon worden, omdat dit ten koste zou gaan van de stijl en de sfeer. FOUT, zeg ik u, FOUT!. En wel om de doodeenvoudige reden, dat er in dit gelal geen stijl aanwezig kan zijn, laat staan sfeer!

Ik zal dan ook enige woorden vertalen, voor zover te zien is, dat ze bij elkaar horen. Uiteraard komen de meeste woorden van vaste uitdrukkingen, die hij bij elkaar gescharreld heeft. Hier gaat-ie dan:

Pluk de dag, embryo, en onze vader, bid en werk tot in de eeuwen der eeuwen. (Valium kan ik niet kwijt.) Natuur, leermeesteres van de kunst, pas op voor de oude! , perpetuum mobile, (lett. altijd bewegende) gedenk te sterven!, de bron van het leven: "ik kwam, ik zag en ik overwon".

Geweldig, zoveel fouten haal ik nog niet eens in een Grieks proefwerk.

Enige andere voorbeelden van hartverscheurend gebruik van Latijn waren: Scania Vabis, waar ga je heen? Antwoord: "ik worstel en kom boven".

Het rund mag, wat Jupiterren goedvinden.

Het menselijk vergissen is te zullen sterven voor de rust, de zaak en de vrede.

Het is duidelijk, dat dit stuk plebs met zijn deskundig uitziende troep inkt voor de ogen van onze kleintjes, de nietswetende havoklanten en de hem nietkennende atheneumleerlingen probeerde de achting te krijgen, die normaliter alleen de hoogwaardige (epitheton ornans) gymnasiasten toekomt. Dergelijke dikdgenerij is heel normaal, zie b.v. de verschillende afleveringen van een "werkstuk" over de geschiedenis van de economie in ons hooggewaarde schoolblad, maar het viel mij bitter tegen, dat zoveel gymnasias-ten zo'n slecht opmerkingsvermogen hebben, dat zij het verschil niet kunnen zien tussen een hoogstaande cultuuruiting en een barbaarse poging om meer aanzien te krijgen. Hierbij moet men in de gaten houden, dat als er niemand was geweest, die reageerde, onze reputatie goed te grabbel was gegoooid! Men zou kunnen denken, dat ons klassisistisch trio (de G, P en W) ons louter nonsens verkocht. Dat dit niet zo is, hoop ik door dit pleidooi duidelijk te hebben gemaakt.

Verder hoop ik van harte, dat men Frank Kassenaars voorbeeld niet zal volgen daar dit dan zeer onaangename gevolgen voor zowel zijn/haar reputatie als die van zijn/haar afdeling kan hebben.

Maarten van Meurs 3 A.

Z E R J A A R I N V I E R 1/2 M I N U U T

ik tracht op onpoetische wijze
de geschiedenis van jaren her
tot nu van deze school
te schrijven of gaat dat te ver

laat ik de hoofdpersoon voorstellen
discipel is zijn naam
hij gaat veel avonturen beleven
in een school met landelijke faam

69/70 VOORSPEL

in het jaar negentiennegenenzestig
waagde discipel de overstap
naar het lyceum piustien
want hij was redelijk knap

hoyten gebouw stenen leraren
houten banken en lokalen
zat hij alleen in de brugklas
cijfers moest hij halen

bolwerk was er al
provo kwam ook even kijken
en bracht schoolparlement mee
politicusjes gingen over lijken

70/71 ONTPLOFFING

ook in zeventig kwam schoolparlement
o gloedvolle rede van marco swaen
ook anarchisten manipuleren
de tweede plaats kleefde hem aan

het heette financiële redenen
bolwerk kon toen weggaan
net toen het een echte krant was
kwam hij buiten de school te staan

schoolparlement schijnparlement
was nu zonder orgaan
en besloot bolwerk te volgen
is voorgoed buiten blijven staan

hoe gaat het nu met discipel
de jongen kan goed leren
zit dus op het gymnasium
en loopt peters te meneren

als goed gymaniast leert hij
het schone schaakspel en speelt
wedstrijdjes in het stenen gebouw
dat nu al het gymnasium verveelt

ook docent was dit jaar actief
met het spelen van toneel
tien waren er kleine negers
hoving elimineerde hen geheel

71/71 NASPEL

eenenzeventig werd een lauw jaar
een stuiptrekking van een schoolblad
phoenix verscheen twee maal
en ging toen ook op z'n gat

het stenen gebouw werd nu geopend
met veel officieel schijnvertoon
culturele middag cabaret
sportdag nog meer kosten en clown

adri van der wurff zat bij
discipel in de klas en marco
swaen ook beide klassen
vertegen woordiger goed zo

drie vwo moest kiezen a of b
wie wiskunde koos het
laatste wie dichtelijk was
het eerste zo was het net

72/73 KEERPUNT

in het jaar tweedrieenzeventig
een maar grote gebeurtenis
een fenomenaal wereld
cabaret jesus niet mis

discipel ging gewoon verder
als echte alpha had hij
wiskundige moeilijkheden maar
voor de rest hield hij het goed bij

mammoet bracht ook pakketkeuze
de meeste alpha's kozen
geen wiskunde voor de beta's
waren de talen uit den boze

73/74 ACTIVITEIT

na twee schoolbladloze jaren
werden we eindelijk weer gewekt
maar dommelden spoedig weer in
door marco swaen suf gekwekt

door onze bekendste leerling
werd de soos opgericht
deze onthoiligde de kapel
met een rokerig drankerig gezicht

ook kwam er na veel moeite
een redelijk toneelstuk tot stand
onder regie van marjon metaal
modern toneel op school van de kant

van de homofielen waren er twee in
het gezelschap discipel een van hen
ook hij wilde deel hebben in
de kleine besloten actieve clan

een schaaktoernooi kwam er ook
de gymnasiasten namen in grote getale
deel maar toch een atheneeër
die de winnaarseer kwam weghalen

74/75 AFSCHIED

We zijn al bij het laatste jaar
van de schoogeschiedenis ten tijde
van discipel de jongen doet nu
eindexamen dat is niet te vermijden

dit jaar kwam bolwerk weer binnen
naar buiten te gaan kondigde iemand
anders aan tevens werd een kroonprins
benoemd aan zijn rechterhand

bolwerk werd een officieel orgaan
van schoolleiding docent ouder
en leerling eindredacteur werd
docent gaf leerling klogje op
schouder

maar besliste zelf wat de pius
gemeenschap wel of niet mocht lezen
het werd een leuk informatief blad
kritiek had niemand meer te vrezen

de soos was een groot succes en
werd vervolgd door wim van der wurff
zijn broer samen met marco swaan
gaven een uur cabaret met veel durf

discipel heeft nu vrijwel zeker zijn
einddiploma en in het bezit hiervan
zal hij een aarzelende stap zetten
in de grote maatschappij als man

hij neemt hierbij afscheid van
zes leuke jaren van zijn jeugd
die nooit meer zullen terugkeren en
wenst zijn dierbare school veel
vreugd

Tino Hagendoorn 6A

● VERSLAG TAFELTENNISKAMPIOENSCHAPPEN of hoeveel effect er aan een ping-pongballetje kan zitten ●

Woensdag 7 mei was het dan zover: om 1 uur 's middags zou het school-
kampioenschap tafeltennis beginnen. Weken vantevoren waren er al wedden-
schappen afgesloten als gold het de paardentotalisator. Ook de "koude oor-
log", het demoraliseren van de tegenstander nog vóór de wedstrijd begonnen
is, woedde in alle hevigheid.

Na zijn inspannende les geschiedenis begaf uw verslaggever zich naar
gymzaal A, alwaar het spektakel zou plaatsgrijpen. Hij trof daar echter
slechts een aantal fanatici in trainingspak, die zich aan het warm-spelen
waren. "De meesten hebben nog les," gaf men als reden op. Toch werd be-
sloten alvast met het programma te beginnen, zodat we niet zwaar achter-
raakten op het tijdschema.

De verlossing kwam met de bel van het zesde uur. De zaal werd overspoeld
door een mensenmassa van overige deelnemers en een schare trouwe supporters.
Toen pas barstte het geweld los. Topspins, backspins en flop-spins vlogen
over en weer, kansloze eersteklassers verzetten zich met hand en tand tegen
de profs, zweetdruppels werden van voorhoofden geveegd, hier en daar viel
eens een onvertogen woord en het publiek schreeuwde zijn keel schor.
Helaas moest ik een onregelmatigheid in het verloop van de wedstrijd con-
stateren: op enkele tafels werden reeds halve finales verspeeld, terwijl
men aan de andere kant van de zaal nog in de war was met de voorrondes.
Lezer, U mag ervan denken wat U wilt, maar m.i. riekt dit sterk naar fraude.

Na het optrekken der stofwolken konden we gaan inventariseren: Francis
Hoedemaker en eeuwige tweede Lex van der Wielen, twee gerenommeerde cracks,
zouden om de eerste en tweede plaats spelen. Dat beloofde een zenuwslopende
strijd te worden.

Nadat de zaal was ontdaan van de stoffelijke resten van ping-pong-balle-
tjes en jammerlijk verloren gegane batjes (gelukkig waren ze eigendom van
de school) en toen het uitzinnige publiek had plaatsgenomen op de groots
opgezette tribunes, kon het bijna traditionele gevecht beginnen. De eerste

game was voor Francis, de tweede voor Lex.

Ondertussen werden de spelers danig uit hun concentratie gehaald door enige loze opmerkingen van de jongeheer Frank Kassenaar, wiens naam mij nog ergens in het achterhoofd speelt met betrekking tot een schitterend stukje Latijnse literatuur.

De derde game zou dus de beslissing brengen. Met blijdschap (want uw verslaggever is lang zo objectief niet als u misschien wel mocht denken) geef ik u kennis van een overwinning van Lex van der Wielen, de nieuwe schoolkampioen tafeltennis 1975. Voor de goede orde nog even de uitslag: 1. Lex van der Wielen 2. Francis Hoedemaker 3. Eugène Swartz 4. Victor Modderman.

Op naar het kampioenschap van volgend jaar, waarbij ik mijzelf weer aanbevelen houd als supervisor over de ping-pong-balletjes,

toeschouwer en verslaggever

● René Mul

revolutie

Uit de serie onbekende revoluties, begin ik nu met de onbekendste hiervan. Namelijk: de schoolrevolutie. Het begon allemaal zo:

"Hans en Roland, allebei de klas uit en naar meneer Peters!" "Waarom ik, hij deed het" zeiden zij tegelijk. Maar protesteren hielp niet; zij moesten de klas uit. Zij wilden hun tas pakken maar mevrouw Kofflard zei met een sarcastische stem: "die hebben jullie niet nodig!"

Hans mompelde iets binnensmonds, pech voor hem, de juf hoorde het.

"Zo, Hans kom jij in de grote pauze nog maar eens wat strafwerk halen" zei mevrouw Kofflard.

Toen vroeg Hans aan Roland: "plan zes, oké?" "Oké, als ik drie zeg" zei Roland. Bij drie wierpen zij zich gezamenlijk op de juf. Na een hevig gevecht werd de juf overmeesterd en toen kwam meneer Peters binnen. Hij was een meester in het Latijn en in het Grieks worstelen. Het zag er niet rooskleurig uit voor Hans en Roland. Ondertussen waren de andere leerlingen weer op hun plaats gaan zitten, die zij hadden verlaten om Hans en Roland aan te moedigen, bij het gevecht tegen mevrouw Kofflard.

Toen schreeuwde Roland: "ik voor allen en allen voor ik en de rest; stik, stik, stik!" De hele klas wierp zich hierna op Peters die al gauw het onderspit dolf toen Hans gemeen begon te vechten en hem met zijn passer op een gevoelige plek prikte. De rest van de ijverige leerlingen duwden mevrouw Kofflard en meneer Peters achter het bord en haalden dit een paar keer op en neer. Dat was dus dat.

Nu het eerste schaap over de dam was..... In rijen van drie stormden zij: de gangen op en renden met passers en linialen gewapend de andere klaslokalen binnen. Nadat zij 60 lokalen veroverd hadden en vele aanhangers er bij hadden, kwamen zij in de beruchte gang. Zachtjes slopen zij naar de leraarkamer en klopten aan (zo beleefd waren zij nog wel). Toen deed Hans zeer onverstandig; hij deed de deur open. Meeen kreeg hij een fles cognac naar zijn hoofd, die hij op het nippertje kon ontwijken. "TEN AANVAL"!!!! schreeuwde men in koor waarna een regen van flessen (die hadden heel wat afgedronken) door de open deur naar buiten kwam. Toen kwam Roland op een zeer goed idee: hij deed namelijk met levensgevaar de deur dicht. Met nieuwe wapens, namelijk elastiekjes, deden zij een nieuwe aanval. Maar dat ging niet op, want hun vijanden hadden schilden gemaakt van de doppen van de flessen. Toen deden zij een laatste aanval, die wonderwel lukte.

"LEVE DE REVOLUTIE"!!!!

Maar bij de laatste gevechten waren de helden ongelukkig aan hun eind gekomen. Zij waren namelijk door het raam gegooid en vielen onzacht op de grond.

Roland Schreuder

waarheen, waarom: vakantie & vragen

waarin vakantie niet afgekort wordt tot vak.
en een plezierige gevolgtrekking geconcludeerd mag worden.

ONNOZEL

Terwijl iedereen lekker naar de muziek aan het luisteren is en een paar deze muziek maken, loop ik met een bloknoetje onnozele vragen te stellen: "Waar ga jij met de vakantie naar toe?" "Waarom?" En dat allemaal omdat Adrie graag had dat ik het een en ander zou schrijven over het vakantie gedrag van mensen van onze school. Behalve dan dat je zelf onnozele vragen stelt, vraagt men je erg domme dingen: "Waar is dat voor?" "Waarom doe je dat?" en veel vaker: "Hè wat zeg je?"

BOLWERK

Aan het begin van de avond zeg je dan: "Nou, dat is voor Bolwerk" en aan het eind: "Ja, ik heb pas leren schrijven en dat wil ik nu iedereen laten zien." En als je dan 's nachts thuis komt zijn al je aantekeningen waardeloos geworden, ik kan dat gepriegel niet meer ontcijferen. Maar gelukkig weet je dan nog wat er moet staan.

VALHELM

"Ik ga niet op vakantie, ik koop van het geld, dat ik verdien, een brommer."
"En een helm?"
"En een helm ja, die krijg ik." Heerlijk hè, als mensen je hun meest persoonlijke dingen vertellen en daarna in paniek gaan schreeuwen: "Je zet het toch niet in Bolwerk hè?" Meestal gaat dit nog vergezeld van een dreigement men weet mij wel te vinden enzo.
"Zuid-Frankrijk. Ik moet mee met m'n ouders...maar ik vind

het wel leuk. Je zet het er toch niet in hoor!"

"Ik ga naar Oostenrijk of Frankrijk" En nadat je hem hebt vertelt, dat dit voor de schoolkrant is. "Nee streep dat maar door, zet maar dat ik er nog niet over nagedacht heb"
Jaja, Erik Wiewel, je weet me wel te vinden hè?

OPPAS

Als ik weer es aan iemand vraag waar hij naar toe gaat met de vakantie: "Wegwezen" Vraag ik "Jij of ik: "Allebei"
Enkele bekenste leerlingen en andere figuren proberen natuurlijk originele antwoorden te geven. Die schrijf ik natuurlijk niet op. "Amerika" "Heel Europa door"
"Waarschijnlijk Frankrijk, maar dat hangt van de kinderen af... oppas enzo." Misschien wat voor jou, Angélique, oppas spelen bij Mijnheer Péters,

MOZES.

"Turkije, vermoedelijk naar de berg Ararat de ark van Mozes zoeken"
"De ark van wie?"
"O God, nee, niet van Mozes van Noach" Dat was Verzuu, die de muziek ingewands-massage vond. En er waren meer leraren die zich opgeofferd hadden om naar "Sacrifice" te komen luisteren. Een hele opgaaf voor ze.

ILLEAN PIPE

"Joegoslavië, mooi land, mooi land.... en warm"
"En waarom ga jij niet op vakantie?"
"Betaal jij het" Nee, Elvire, zeker niet, maar goed.

Pa en Ma Hoving gaan naar Bornholm (Denemarken) opzoek naar oude ronde kerkjes.
+"Daar houden we zo van"
En pa ging ook nog naar Dublin om een cursus in iets te volgen. (Doedelzak mocht ik niet zeggen en Illean Pipe kan ik niet schrijven.)

BORDEAUX

Dan hebben we nog de mensen die het nog niet wisten.
"Weet ik veel" "Weet ik nog niet"
"Zou het echt niet weten"
En dan gaven ze een vage omschrijving of een excuus.
"Waar veel water is" "Met ouders mee" "Ik moet nog een heleboel verdienen"
"En waar ga jij naar toe?"
+"Bordeaux, nee niet echt hoor, dat zei ik alleen maar omdat dat in de schoolkrant stond en dat vond ik zo maf" Marco, Clara, Bernadette, Fred en de rest gaan wel echt naar Bordeaux, dat hadden ze ook in de vorige schoolkrant gezet.

ERIC DEES'

Mejuffrouw Van Straaten ging naar de Jura: +"Nou dat is toevallig hoor, want er was een huis te huur en dat stond daar en was groot genoeg en gedurende een maand mag iedereen daar komen." Het adres wist ze dus niet uit haar hoofd en kon ze mij niet zeggen. Maar de Jura ligt tussen Zwitserland en Frankrijk, dus dat vinden jullie wel.
+"Ik zeg niks, ik ga niet op vakantie" Zei Eric Gene. Zijn broer Eric Dees' gaf ook geen commentaar.

WERKKAMP

+"Ga naar Texel, ik heb geen geld om verder te gaan."
+"Naar een oostblokland met een werkkamp mee."
+"Ierland, mooi rustig hè."
+"Mallorca, vind de zon zo fijn"
+"Nederland eigen landje bekijken op de fiets. Sportief."
En toe ik om twaalf uur voor het

laatst vroeg: "Waar ga jij naar toe met vakantie?" was het antwoord: +"Ik ga nou naar huis."

REET

"En waar ga jij naar toe?"
+"Juan les pins."
"Waarom?"
+"Hoef je niks te doen, lekker liggen op je reet."
"En jij"
+"Juan les pins, da's logisch hè"
"En jij"
"Juan les pins."
"Waarom?"
(hij weer) +"Ze gaat met ons mee."
(zij zelf) +"Nee nee ik wil wat leukes verzinnen euhm.....je moet toch ergens naar toe, schrijf dat maar op!"
Dat was nou niet het grappigste antwoord wat ik gekregen heb, .. maar ze had het wel zelf verzonnen.

VAKANTIE

+"Ja dat weet ik niet, dat weet ik pas een dag tevoren.
O, wacht, naar Parijs...dat is eigenlijk geen vakantie."
Zo sprak de directeur Ron de Jong van de Ron de Jong B.V. een organisatie in badmintontoernoois.
De eindconclusie van dit onderzoekje, dat ik samen met 108 mensen gedaan heb, is:
Het is binnenkort weer vakantie hiep hoi!

Titus Maria Williams

Bruin zijn is het merkteken van al diegenen die zich wijden aan de kultus van de mid-daghoogte van het leven, waarin een mensheid geen ander heil meer voor haarzelf verwacht dan de intense ervaring van de wereld zélf in haar zenith.

Ton Lemaire
in: Filosofie van het landschap.

DE DOLLARCRISIS

H E T J A A R 1971 (vervolg)

BEGIN VAN EEN NIEUWE GELDCRISIS.

De gevolgen van de Amerikaanse maatregelen waren een versterkte dollarstroom uit de Verenigde Staten, welke begin mei 1971 leidde tot een nieuwe geldcrisis. De kapitaalbeweging was voornamelijk op Duitsland gericht, waar de dollars in eerste instantie bij de handelsbanken terecht kwamen. Hadden deze er emplooi voor, dan bleven de dollars in de private sfeer. Daar echter de vrees bestond dat de dollar zou devalueren, daalde de koers en moest de centrale bank in verband met haar interventiepolitiek deze dollars kopen. Zo moest de Deutsche Bundes Bank in de periode 30 april tot 5 mei 1971 voor bijna 2,5 miljard dollars in de valutamarkt kopen om de koers binnen de voorgeschreven limieten te houden. Op woensdagmorgen 5 mei werd het de Duitse centrale bank echter te bar, toen ze in nog geen drie kwartier meer dan een miljard dollar had moeten opkopen. Zij besloot toen na overleg met het Duitse ministerie van Economische Zaken om haar wisselmarkt te sluiten. Enkele uren later volgden ook Zwitserland, Nederland, België, Oostenrijk, Italië, Portugal, Finland en Suriname dit voorbeeld. Engeland en Frankrijk kochten nog wel dollars, maar zetten de verkoop van onder meer guldens en Duitse marken stop. In Nederland zijn, voordat de wisselmarkt gesloten werd, 240 miljoen dollars door De Nederlandsche Bank tegen de laagst afgesproken koers opgekocht en in Zwitserland 600 miljoen dollars. Tot in Beiroet toe zijn de speculanten bezig geweest om dollars kwijt te raken.

EEG- BERAAD

Ondanks de monetaire onrust weigerde de Verenigde Staten de dollar te devalueren. Afgezien van het feit dat ook andere zwakke munten dan zouden moeten devalueren, vond Amerika een devaluatie beneden zijn waardigheid. Washington ging er van uit dat de wereld het gewoonweg niet zonder dollar kon stellen, omdat er geen ander internationaal betaalmiddel voorhanden was.

Gezien de verschillende standpunten die de EEG-landen ten opzichte van de dollarstroom hadden ingenomen (Duitsland, Nederland, België en Italië sloten hun valutamarkten, terwijl Frankrijk en aspirant-lid Engeland de dollar bleven steunen) was een EEG-overleg van de ministers van economische zaken en financiën noodzakelijk. Ook een week eerder hadden de ministers van de Zes in Hamburg al geprobeerd het eens te worden over een gemeenschappelijk beleid, maar dit beraad mislukte door sterke tegenstellingen, met name tussen Frankrijk en Duitsland.

Ook na een twintig uur durend dramatisch praatgevecht op 8 en 9 mei in Brussel kwam men er niet uit. De ministers waren het er slechts over eens dat de dollarstroom diende te worden beperkt en dat de Europese landbouw niet de dupe mocht worden. Overigens kwam de Europese verdeeldheid meer dan ooit naar voren, want geen van de ter tafel gebrachte voorstellen was voor alle lidstaten aanvaardbaar. Naar buiten toe probeerden de zes Euromarktlanden hun eenheid te bewaren door de uiteindelijke resolutie, dat de Euromarktlanden maatregelen konden gaan nemen tegen inflatiebrengende dollars. Uit de resolutie kon verder worden opgemaakt dat de economische vooruitzichten en de betalingsbalans van de leden-landen een opwaardering van hun valuta's niet rechtvaardigden.

HOE HANDELDEN DE VERSCHILLENDE LANDEN?

a. Duitsland.

De opwaardering van de Duitse mark met 8,5 procent eind 1969 (zie Bolwerk 9) had niet geholpen. Voor een werkelijke afdamming van de dollarvloed zou waarschijnlijk een forse revaluatie met minstens vijftien procent nodig zijn geweest. De Duitse regering liet echter weten dat zij voorlopig een verdere opwaardering niet overwoog. De omstandigheden, zowel in de Bondsrepubliek als in de Europese Gemeenschap, zouden dit niet toelaten. De Duitse regering besloot de vaste waardeverhouding van de mark tegenover de dollar los te laten en niet langer te interveniëren in de valutamarkt, zoals zij in het najaar van 1969 reeds deed.

De genomen maatregelen zouden slechts van tijdelijke aard zijn en het lag absoluut niet in de bedoeling van de regering om de officiële waarde van de mark te veranderen. De regering liet voorts in het midden of zij de mark ten opzichte van de dollar vrij zou laten zweven, of dat zij de centrale bank zou laten ingrijpen, indien de koers van de dollar te zwaar onder druk zou komen te staan. Vervolgens vaardigde de Bundesbank de verordening uit dat banken en kredietinstellingen geen rente meer mochten vergoeden op rekeningen, die buitenlandes in de Bondsrepubliek aanhielden. Buitenlanders werden ook uitgesloten van bepaalde geldtransacties en obligatie-aankopen.

Maandagmorgen 11 mei 1971 ging onder grote belangstelling de Duitse wisselmarkt weer open. In eerste instantie werd de Duitse mark vier procent hoger gewaardeerd ten opzichte van de dollar, maar dit zakte later tot drie procent toe het aanbod van dollars uitbleef.

b. Nederland.

De Nederlandse autoriteiten volgden de Duitse stappen, uit vrees dat anders het uit Duitsland geweerde kapitaal zijn toevlucht in Nederland zou zoeken. De speculatie ten gunste van de mark ging namelijk gepaard met een speculatie ten gunste van de gulden (nogal verassend, gezien de zwakke Nederlandse betalingsbalanspositie in 1970 en 1971; de Nederlandse betalingsbalans had zelfs in 1970 een record-tekort te zien gegeven). De speculatie was voornamelijk gebaseerd op de nauwe economische relaties tussen de twee landen en het feit dat de gulden in 1961 gelijktijdig met de mark vijf procent revalueerde.

Woensdag 12 mei 1971 ging ook in Nederland de valutahandel weer officieel van start. Er kwam een waardestijging van de gulden ten opzichte van de dollar tot stand van twee procent.

c. België en Luxemburg.

België en Luxemburg besloten om de koers van de frank niet te laten zweven. Aanvankelijk werd verwacht dat dit wel zou gebeuren om zo met Nederland tot een gecoördineerd Benelux beleid te komen. De Belgen gingen evenwel over tot twee deviezenmarkten: een officiële en een vrije. Het betalingsverkeer met betrekking tot de transacties op de lopende rekening liep over de officiële markt, waar de Belgische Bank door interventie de koersen tussen de interventiepunten hield. De buitenlandse kapitaalstroom (lees: dollars) werd via de vrije wisselmarkt geleid. Hier werd door de Belgische Bank niet ingegrepen, maar liet men de dollarkoers vaststellen door het vrije spel van vraag en aanbod. Het besluit van de Belgische regering kwam dus neer op een verkapt zweven.

Gezien de verwevenheid van de Belgische en Luxemburgse frank (België en Luxemburg vormen een muntunie, dat is een regeling tussen twee of meer soevereine staten om eenzelfde munteenheid te gebruiken en de verantwoordelijkheid voor het geldstelsel gezamenlijk te dragen) golden voor Luxemburg dezelfde maatregelen.

d. De overige landen.

Zwitserland revalueerde met zeven procent (eerste wijziging sinds 1936) en Oostenrijk met ongeveer vijf procent. De consequentie van deze officiële waardeinstijgingen ten opzichte van de dollar was dat de beide centrale banken bleven interveniëren. Frankrijk bleef van mening dat de dollar diende te devalueren en dat Amerika zijn zwakke valutapositie niet op Europese en andere landen diende af te wentelen. Frankrijk weigerde de frank te revalueren of te laten zweven en hield net als Engeland, Italië en Japan alles bij het oude.

Met al deze maatregelen verkreeg men slechts een noodverband om het dollargebruik tegen te gaan. Een wezenlijke oplossing van de dollarcrisis gaven ze niet. Men ging slechts de symptomen te lijf, zonder de werkelijke kwaal te bestrijden. Indien men er niet in zou slagen om samen met de Verenigde Staten tot een wezenlijke hervorming van het gehele wereld-betalingsstelsel te komen, zou deze noodoplossing vroeg of laat nieuwe bloedingen niet kunnen stelpen.

OOK FRANKRIJK GAAT DE DOLLAR WEREN.

Na enige tijd werd bekend, dat, behalve de Amerikaanse betalingsbalans, voor het eerst in deze eeuw ook de Amerikaanse handelsbalans een tekort vertoonde. De tekorten op de totale rekening stegen tot bijna twee miljard dollar per maand. Dit veroorzaakte wederom onrust op de internationale valutamarkten. Daar de Fransen na de crisis in mei alles bij het oude hadden gelaten, richtte de dollarstroom zich nu op Frankrijk. De Fransen hadden gesteld de dollar te zullen blijven steunen, omdat zij meenden zich geen zwevende koers of revaluatie te kunnen permitteren, daar dit schade zou toebrengen aan de Franse export en economie. Omdat in Frankrijk meer betaald werd voor de dollar dan in Duitsland, Nederland, Zwitserland of Oostenrijk, kwam er na het bekend worden van de Amerikaanse betalingsbalanscijfers alleen in juli al voor een half miljard dollar Frankrijk binnen. Daar de Franse regering tot het inzicht kwam dat het standpunt om de dollar te steunen niet langer houdbaar was, sloot zij begin augustus de grenzen voor speculatieve Amerikaanse dollars. De Franse centrale bank verbood de handelsbanken namelijk op straffe van een flinke boete om dollars aan te nemen als niet kon worden aangetoond dat deze nodig waren voor "normale" handelstransacties of toerisme.

ZWITSERSE KUNSTGREPEN.

Zwitserland dat in mei 1971 met zeven procent gerevalueerd had, had toen verklaard de dollar te blijven steunen. De Zwitserse centrale bank en handelsbanken pasten echter allerlei kunstgrepen toe om de dollarovervloed enigszins in te dammen. Zo betaalde de Zwitserse centrale bank de Zwitserse franken voor de ontvangen dollars pas na tien dagen uit als een verkapte maatregel om speculanten te treffen en zelf van een teveel aan dollars verschoond te blijven.

De Zwitserse handelsbanken rekenden bij de aankoop van dollars bovendien nog een soort "devaluatiepremie". Ondanks deze maatregelen stroomde er op maandag 9 augustus 1971 toch nog meer dan 400 miljoen dollar Zwitserland binnen.

HET AMERIKAANSE LAPMIDDEL.

Begin augustus 1971 werd bekend dat de Verenigde Staten het Internationaal Monetair Fonds gevraagd had het geldende systeem van vaste koersen te vervangen door een nieuw systeem waarbij de dollar meer speelruimte zou krijgen. Men dacht hierbij aan een marge van drie procent in plaats van de één procent marge van het huidige systeem. De dollar zou hierdoor in beperkte mate gaan zweven, waarmee men door het grotere risico in de valuta-handel de dollarspeculatie hoopte af te schrikken. De speculanten zagen in dit voorstel echter niets anders dan dat de Verenigde Staten toegaf dat de dollar minder waard was, hetgeen resulteerde in een versterkte aanbodgolf op de internationale geldmarkten.

Het is echter de vraag of deze drie procent marge een afdoende oplossing zou zijn geweest. Sinds de Duitse mark en de gulden in mei gingen zweven, waren ze door de speculatie beduidend meer omhoog gestuwd dan drie procent ten opzichte van de dollar (acht respectievelijk vijf procent). Een verruiming van de bandbreedte zou onder de heersende omstandigheden de pijn wel iets verzacht hebben, maar het bleef een lapmiddel dat de werkelijke ziekte van het wereldgeldstelsel niet bestreed.

NIXON'S "NEW ECONOMIC PROGRAM".

Op zondag 15 augustus 1971 viel de grote klap. Tijdens een televisie-toespraak ontvouwde president Nixon een ambitieus anti-inflatie-programma, waarmee hij zijn bijna drie jaar lang gevoerde beleid van "niet ingrijpen in het economisch leven" ineens over boord gooide.

- De belangrijkste maatregelen van het "New Economic Program" waren:
- a. de omwisselbaarheid van dollars tegen goud wordt stopgezet;
- b. de omwisseling van dollars in andere deviezen die in de kluizen van de Verenigde Staten liggen is evenmin meer mogelijk;
- c. op alle goederen die aan een invoerheffing onderhevig zijn zal een extra heffing van tien procent worden gelegd.

Voorts bevatte het Nixon-pakket nog een aantal andere maatregelen om de stagnerende Amerikaanse economie weer aan te zwengelen.

Het tijdstip waarop de Verenigde Staten aankondigde de externe dollarconvertibiliteit (tijdelijk) op te schorten, kwam misschien vrij onverwacht; het besluit zelf daarentegen kwam bepaald niet als een verrassing. In de periode december 1968 - augustus 1971 waren de buitenlandse kortlopende dollarvorderingen op de Verenigde Staten met 22 miljard dollar toegenomen tot 53 miljard dollar, terwijl de monetaire reserves van de Verenigde Staten in diezelfde tijd met bijna vier miljard dollar was gedaald tot twaalf miljard dollar. Dientengevolge was de dekking der kortlopende schulden gedaald tot ongeveer 22 procent. Voorts was het nu iedereen wel duidelijk geworden dat Nixon's economisch beleid tot dusver gefaald had. De voortgaande geldontwaarding en verminderde werkgelegenheid begonnen bij de Amerikaanse bevolking irritatie op te wekken. Deze ommezwaai in het beleid kan dan ook niet helemaal worden losgezien van de op handen zijnde presidentsverkiezingen in 1972.

VIJF DAGEN PARIJS

Maandagochtend om kwart voor acht stonden we op het vijfde perron. Zelfs de heer Siewe was in het holst van de nacht opgestaan om als Pius-X symbool aanwezig te zijn. Nog eenmaal drukten vaders en moeders hun telg aan de borst, in tragische omhelzingen namen hartedieven afscheid van hun hartelieven en daar verdween de trein, de dierbare hoofden als druiventrossen uit de raampjes, in het wazige verschiet van de Haarlemmerhouttuinen.

Op de stations van Den Haag, Rotterdam en Roosendaal werd door 65 gezonde kelen in koor een keur van jordaanliederen ten gehore gebracht. Dezelfde liederen werden overigens in Antwerpen, Brussel en Bergen minder geestdriftig beantwoord door het reizigerspubliek en in Frankrijk zelfs volkomen genegeerd. De Galliërs herinnerden zich waarschijnlijk de invallen van de Noormannen. Zo reden we, een toontje lager zingend op Parijs aan, waar onze nationale trots zo slonk dat op de thuisreis de patriotten-hymne "Geef mij maar Amsterdam, dat is mooier dan Parijs" slechts moeizaam uit de kelen geperst kon worden. Want we hadden al gauw in de gaten dat Parijs tot Amsterdam zo ongeveer staat als Amsterdam tot Madurodam.

Toch hebben ook wij onze kwaliteiten. Wij liggen beslist vóór in het produceren van geluid. Met het grootste gemak presteren wij het een hotel vol mensen uit de slaap te houden. Nou ja, die lof komt niet helemaal óns toe, want je moet er het gekraak van de houten vloeren van aftrekken. De Parijzenaars zijn weer sterker in het zakkenrollen. Dat hebben we ondervonden, en we hebben het ook vóór onze ogen zien gebeuren. Maar rekenmeesters zijn het niet, want ze vergissen zich om de haverklap in het optellen en vermenigvuldigen, zodat onze biertjes en kopjes koffie nogal prijzig werden. Een ijsverkoopster op de Champs Elysées was zelfs zo dom dat ze een biljet van 50 francs aanzag voor een van 10, waardoor de lekkernij van onze reisgenoot op 45 francs kwam te staan. Zo wordt zo'n stad wel duur. En als je dan nog aan de Seine gaat zitten en je laat je fototoestel in het water vallen, dan brengt dat ook weer extra kosten met zich mee.

Toch hebben we wel van ons af gebeten en op de Place du Tertre heel wat afgedongen eer we ons lieten uittekenen door een van de vele portrettisten, of ons silhouet lieten knippen uit zwart papier. Dat was nu echt wat je noemt zwarte kunst: in een minuut tijd was je hele hoofd met bril en al geknipt. En het leek ook nog min of meer.

We logeerden in hotel Bel-Air. Milieu-schone naam, maar vlak bij de Place de la République gelegen en omwalmd door de slechte adem van de wereldstad. De kamers waren zeer uiteenlopend in luxe. Er was zelfs een soort spiegelzaal bij, waarin je jezelf telkens in viervoud tegen het lijf liep, en het slechtst troffen het wel de twee jongens die hun kamer in restauratie aantroffen en de eerste nacht tussen de puinhopen moesten doorbrengen. Voor een drietal jongens was er helemaal geen kamer. Zij werden een paar straten verder ondergebracht in een hotel dat volgens hun zeggen zo luxueus was dat ze hun ontbijt op bed kregen opgediend. Overigens werd er helemaal niet gezeurd over deze verschillen en de minst bedeedden schikten zich sportief in hun lot.

Het ontbijt in Bel-Air was Frans, dus niet uitgebreid: koffie of thee, stukje stokbrood, croissant, boter en oranje jam. 's Avonds aten we gezamenlijk in een simpel restaurantje luisterend naar de wijdse naam Val de Loire, waar we geen aardappel hebben gezien,

geen biefstuk, geen doperwtten. Wel ongelooflijk hoe die Fransen 68 eters in een piepkleine ruimte kunnen proppen waar geen enkele ventilatie is. Wel een propeller aan het plafond, die de dikke be-
auwde lucht in beweging hield en een illusie gaf van airconditio-
ning. Maar na afloop konden we buiten weer volop Parijse lucht
happen, die ons dan heel schoon toeleek.

's Morgens gingen we altijd gezamenlijk enkele curiosités "doen",
zoals de Tour Eiffel, Notre Dame, Sainte Chapelle, het Louvre,
Château de Versailles, een rondvaart over de Seine.

's Middags gingen we in kleine groepjes erop uit. Ieder koos wat
hem interesseerde. Zo gingen er naar een museum, een paar meisjes
pasten 60 hoeden in La Samaritaine zonder er een te kopen, de
gastronomen verwenden zichzelf in exotische eethuizen, hypochon-
drische zielen kozen het kerkhof Père La Chaise als doel van hun
wandeling, vromen bezochten kerken, domoren verdwaalden zonder te
vinden wat ze zochten maar vonden dingen die veel leuker waren,
sentimentelen gingen mijmeren in de lommerrijke Square du Vert
Galant.

De avonden brachten we door in Montmartre of Saint-Germain, waar
we zo maar wat rondzwierven van terras naar terras en ons zelfs
gewaagd hebben in een discotheek. De meesten vonden er de muziek
te hard en de verlichting te schaars. Toch had de ruimte - een
voormalige wijnkelder vermoed ik - wel sfeer. Zelfs iets grieze-
lig, iets van een rovershol. En dat enge idee vergoedde enig-
zins het ontbreken van een disc-jockey.

Het was veel te gauw om, die vijf dagen. Juist nu we Parijs had-
den leren kennen, nu de métro ons al zijn geheimen, tot het gra-
tisch reizen op een verlopen kaartje toe, onthuld had, nu we wis-
ten waar je wel en waar je niet moest gaan eten, waar een biertje
tweemaal zo goedkoop was als ergens anders, hoe je vlug en toch
heelhuids een boulevard overstak, nu we niet meer zo opvielen en
ons zelfs naar de weg werd gevraagd, kortom, nu we bijna Parijze-
naars waren geworden, moetsen we naar huis. Om het afscheid te
verzachten beloofden we onszelf ooit terug te komen in Parijs.
Vooraf geen adieu pour toujours.

Voor de terugreis leze men de twee eerste alinea's in omgekeerde
richting. Het klopt bijna.

L. Bianchi

DE DAGEN
WENTELEN
ZICH
OM JE
HEEN

De dagen wentelen zich om je heen.
Een cirkel, die telkens en weer,
Doch wellicht eens niet meer,
In stilte begint en verdween.

Cirkelen hopen zich op een.
Hopen op een keer
Terug komen. Maar steeds vallen ze neer.
En jij vergeet ze alleen.

Ruk hier toch los in de grond,
In de tijd verankerd en geketend,
Steeds de dag dat ik haar vond.

Toon deze dag dat mijn mond,
In haar adem verlangend stond,
Nachten en dagen verdampend.
Oo.

Titus Maria Williams.

honnî solt qui mal y pense Chère Carla v. R.

Weet jij eigenlijk wel voor wie er in Bolwerk geschreven wordt? Ik dacht voor middelbare scholieren! Dus voor diegenen, die de lagere school zijn ontgroeid.

Dit geldt zowel voor hen, die in de brugklas zitten, als wel voor hen in de hoogste klas van het Gymnasium.

Een zekere kennis van de moderne talen mag hen derhalve wel toegerekend worden, zonder hen meteen tot genie te promoveren. Wat is er daarom tegen een stukje anders dan in het Nederlands? Bovendien, als je op de lagere school bij het vak "Nederlands" goed opgelet had, had je de meeste termen en uitdrukkingen die Frank Kassenaar in z'n "z.g. latijn" gebruikt heeft dadelijk kunnen herkennen als veel in onze taal voorkomende, ingeburgerde woorden.

Tot slot nog dit: Voor Bolwerk nr. 9 had ik ook nog het één en ander (helemaal in het Nederlands) geschreven over een groot Nederlander: Everhardus Johannes Potgieter, naar aanleiding van het feit, dat het op 3 februari j.l. 100 jaar geleden was, dat hij stierf. Jammergenoeg is de plaatsing van dat artikel niet doorgegaan.

Misschien doet zich in het nieuwe schooljaar nog wel een gelegenheid voor, van mij te laten horen. (in het Nederlands uiteraard.)

Dan laat ik het er hier nu maar bij en wens je een prettige vacantie.

Samen gunnen wij Bolwerk dan voor een week of wat een:

" REQUIESCAT IN PACE "

S.R.E.Vlok.

Lieve Tante Mien,

Met enige verbazing heb ik uw opmerkingen over mij in verschillende afleveringen van BOLWERK gelezen. Ik zou een brutaal, een kapitalist, ja zelfs anti-joods zijn.

Wat het eerste punt betreft: ik kan nog geen vlieg doodslaan, laat staan een leerling van Pius X. U weet hoe aardig ze zijn, in het bijzonder de Muisertjes.

Dat ik geen kapitalist ben betreurt ik ten zeerste. Als ik het was dan had ik u reeds een forse som geld geboden om mij niet meer in uw beruchte rubriek te noemen.

Wat het laatste punt betreft: ik had u toch verstandiger gedacht. Uit kritiek mijnerzijds op bepaalde facetten van de politiek van Israël mag u niet concluderen dat ik anti-joods zou zijn. Anti-joods ben ik niet, maar kritiek heb ik wel. En daarin sta ik niet alleen.

Denk aan wijlen Ben Goerion, die minister-president van Israël was van 1948 tot 1964. Hij vond het onjuist dat Israël de Sinai-woestijn bezet hield.

Denk ook aan A. Rodinson, joods historicus en hoogleraar aan de Sorbonne, alsmede aan Kreitschky, de joodse, socialistische minister-president van Oostenrijk. Beiden veroordelen de politiek van Israël. In de Groene Amsterdammer heeft zelfs een lijst van joodse intellectuelen gestaan die het oneens zijn met de Israëlische politiek.

Het treffendst heeft paus Paulus het onder woorden gebracht in het gesprek dat hij vorig jaar had met Golda Meir, oud-premier van Israël.

Hij zei dat hij niet kon begrijpen dat een volk dat in de oorlog zelf zoveel geleden had een ander volk zoveel leed kon berokkenen.

Vriendelijke groeten,

J. Schouten

WAT KAN ZO'N KOMMISSIE DOEN ?

|| tijd opgezocht
 || met eeuwige zaken niet gevochten
 || toch een groot roker van brandende dingen
 Lucebert

Over de Welzijnskommissie is niets meer vernomen sinds T.Peters haar geïntroduceerd heeft in BOLWERK nr 6. Wat doet die kommissie eigenlijk ? Zich buigen over problemen en ervoor terugdeinzen ? Wat kan zo'n kommissie doen ? Waarom is zij in het leven geroepen ?

Voor de beantwoording van de laatste vraag citeer ik T.Peters: "Omdat ieder zich op onze school prettig moet kunnen voelen". (BOLWERK nr 6) Ik neem aan dat dat "moet" niet imperatief opgevat dient te worden. Hoe dan wel, als mogelijkheid of als wens?

Uit het vervolg van het artikel blijkt dat met "ieder" bedoeld wordt: "iedere leerling". Waarom willen we eigenlijk dat leerlingen zich prettig voelen op school ? Je zit toch op school om te leren ?

Mensen die zich bezig houden met "het welzijn" van "de leerling" motiveren dit als volgt:

1. Het is een probaat middel om betere cijfers te krijgen (en dit verzekert het voortbestaan van de school weer voor enige tijd in deze jaren van ontkerstening en kinderschaarste). Ik citeer Toine Braet: "omdat er, lijkt me, een verband bestaat tussen de aandacht die men krijgt en de prestaties die men levert" (in: "Studiebegeleiding, een goede instelling met een verkeerde naam").

2. Omdat de school zich ten doel stelt: de zo volledig mogelijke ontplooiing van de Hele Mensch. Jan Hoving zei op de vergadering van de studiebegeleiding (28 april 1975): "dit geeft voor mij inhoud aan de katholiciteit van de school". En Bert Stobbe laer in de docentenkamer: "ik wil niet dat die kinderen kritiekloze konsumenten worden".

Twee nogal verschillende motivaties dus. T.Peters noemt de mogelijkheden niet in zijn stuk, laat staan dat hij een keuze maakt. Of moet je deze vraag helemaal niet stellen, is hij te abstract, geeft hij aanleiding tot vaag gezwets, maakt het in de praktijk niet uit welk antwoord je geeft ?

Ja, wat doet de Welzijnskommissie in de praktijk ? Wat kan zij doen ? Op 16 januari, zo lezen we in het artikel van T.Peters, heeft de kommissie zich in drieën gesplitst. Dat zal als volgt gegaan zijn: eerst is het lichaam ("Moet melk eigenlijk wel?" T.Peters, BOLWERK nr 6) gescheiden van de geest, vervolgens bleek het intellect gescheiden te kunnen worden van de geest van creativiteit, sportiviteit, cultuur en sociaal gedrag.

Over de scheiding lichaam-geest wil ik het nu niet hebben, die is al zo lang geleden gemaakt. Maar wel over de vraag wat de tweede poot van de Welzijnskommissie gaat doen. Klachten inzake de strengheid, truttigheid, saaiheid of onredelijkheid van de juffrouwen en meneren docenten in behandeling nemen ? Dit is vanouds de taak van konrektoren en eventueel van klassedocenten (ja, wat doen die eigenlijk ?); laat de Welzijnskommissie zich vooral niet in dit wespennest steken. Maar wat zal zij dan wel gaan doen ?

Voorwaarden opstellen voor "de ideale lessituatie"? Dit is natuurlijk wel moeilijk want het gaat toch om "de Mens achter de Theorie" nietwaar, maar stel je voor: de Welzijnskommissie komt tot het inzicht dat de scheiding tussen wat nu (nog?) leren (poot twee) en spelen (poot drie van de Welzijnskommissie) wordt genoemd, niet zo strikt zou hoeven te zijn. Er zijn op dit ogenblik toch al lokalen waarin leerlingen buiten de lesuren dingen doen, geïnspireerd door het vak dat daar gegeven wordt (of door de docent die dat vak geeft). Goed, de Welzijnskommissie vindt het passend en nuttig (waartoe eigenlijk? Omdat het de prestatie gunstig beïnvloed of vanwege de ontplooiing van de Totale enzovoort. Alweer die vraag, of is hij nog steeds niet relevant?) dat de leraar behalve als lesboer ook als begeleider gaat opereren. Wat dan? Wordt het nieuw verworven inzicht op stencil gezet en in de vakjes gestopt? Of wordt het op de eerstvolgende studiedag gepreekt en doorgesproken in Kleine Groepjes? Of leren we van elkaar volgens de Santpoort-formule (werkweek derde klassen: docenten begeleiden zelf hun klas, en worden op hun beurt begeleid door de heren vormingsleiders); dat betekent dat we elkaars lessen zullen bijwonen, kritiek leveren en krijgen op de wijze van doceren.

Of wil de Welzijnskommissie zich er niet tegenaan bemoeien? Wordt zij een "kommissie erbij" die anderen niet de wet wil voorschrijven omdat zij het zelf niet weet? Dan is er toch nog veel werk te doen, weliswaar minder pretentieus maar zeker niet onzinnig. Om maar iets te noemen: hoe maak je van de soos en de samsam gelegenheden waar iedereen komt en zich op zijn gemak voelt? Kunnen klasseavonden ook feestelijk zijn? (O, de grenzeloze weemoed van het zilverpapier om de neon lampen in lokaal 107, de prikachips uit de vacuüm verpakking). Hoe vang je de "Mavo-in-stroom" op?

In de Welzijnskommissie zitten zeker mensen met voldoende enthousiasme en inzet om deze "konkreta" aan te pakken.

Wordt het dan toch "niet lullen maar poetsen"?

Angela van Straaten
(die namens zichzelf)
(heeft gesproken)

ten afscheid

Zoals reeds in BOLWERK is aangekondigd neemt mevr. M. Heintjes afscheid van het schooldecaanaat en wordt zij opgevolgd door mevr. T. Waardijk.

Het is moeilijk om bij een wisseling van functies wijze woorden te schrijven. Toch probeer ik het.

Bedankt Marianne, - en ik schrijf ook namens Mia - voor je enthousiaste manier van werken binnen het decanaat. We vinden het jammer, maar wel begrijpelijk, dat je na zo korte tijd je werk als schooldecaan moet beëindigen. We vonden je

zo'n goeie! En dan beoordelen we je werk alleen nog maar van buitenaf. We zijn ervan overtuigd, dat je veel betekend hebt voor een groot aantal leerlingen, die je hulp inriepen bij de keuze van studie en beroep. Nogmaals bedankt! En troost je met de gedachte dat je een goede opvolgster krijgt, want ook daarvan zijn wij overtuigd!

Truus, welkom in de kring van de schooldekanen!

Mia Deelen
Hans Rurup

PARIS

Thema: Toutou

Motieven: Toutou est un chien. Toutou est dans le jardin. Papa fume une pipe. Quel pipe.

Maandagochtend kwart voor acht stonden 67 Pius X-ers klaar voor de reis naar Parijs. Na op het laatste Nederlandse station het Nederlandse volkslied gezongen te hebben, denderden wij het franstalig grondgebied binnen. Onderweg pikten wij de 68e Pius X-er op. Nu naar Parijs waar we in de middag op Gare du Nord aankwamen en onze eerste metro-trip beleefden. Stinkend, benauwd, vies, maar super snel. Na deze ervaring eindelijk "hotel" Bel Air: kamers nog niet gereed en wij vertrokken voor een wandeling over de Champs Elysées richting Arc de Triomphe. Bij de Place Concorde gestrand en voor het eerst kennis gemaakt met de Franse financiële manipulaties v/h horecawezen. Voor de tweede maal in ons hotel, tijdens de kamerindeling, bleek er nog drukke werkzaamheden verricht te worden aan kamer 502 en enige kamers tekort te zijn. Twee vrijwilligers plus een derde man vertrokken naar een HOTEL. Na ons opgefrist te hebben vertrokken wij naar het bijbehorend "restaurant". Na hier wat "gegeten" te hebben vertrokken wij naar de Sacre Coeur en Place du Tertre, hier lieten velen zich tekenen, schilderen of lieten een karikatuur maken, al of niet vrijwillig. Nu wandeling naar Place "Pikant" waar enige van ons (de meeste) enkele (vele) alcoholische verfrissingen tot zich namen (per liter). Slapen.

Dinsdag. Na het ontbijt start Seine trip per boot, hierna beklimming Eiffel Toren en wandeling richting Hôtel des Invalides, waar maar + 5 personen gearriveerd bleken te zijn. Terug naar het "hotel" waar enkele heren zich bij de dames op de kamer gingen douchen, wat in de loop van de week wegens geheel succes enige malen herhaald werd. Na een tweede "Diner" begaven wij ons naar de studentenwijk waar de groep zich opsplijste en ieder voor zich de amsterdamse humor onder de fransen bracht dit met wisselend succes. In het "hotel" worden daarna de ervaringen m.b.v. sterk volume uitgewisseld, hetgeen bij de overige hotelgasten niet in goede aarde viel.

Woensdag: Wandeling Notre Dame, St. Chapelle, Louvre en voor sommigen zonnen in Parc de Luxembourg. 's Avonds wegens groot succes herhaling Place "Pikant". Daar in het "hotel" de nodige maatregelen waren genomen tegen de geluidshinder, vertrok een zeer select gezelschap naar "HET CAFE" aan de overkant, hier werd m.b.v. een Parijse zanger c.q. gitarist, alsnog en waarschijnlijk meer, de nachtrust vande hotelgasten rest Pius X incl., verstoord.

Korte nacht stevig onybijt. Donderdag per trein naar Versailles. Paleis en tuinen bekeken en op eigen houtje een fantastische Italiaanse maaltijd verorbert. Na geprobeerd te hebben enige letterlijke en figuurlijke contacten te leggen met franse kostschoolmeisjes, dit met weerstand van van de hun begeleidende docenten, vertrokken wij naar huis. Zelfde "eten" en avond ter eigen beschikking. De grootste groep vertrok naar een parijsse ondergrondse "discotheek", waar de meesten wee gauw verdwenen en nu in grote getalen HET CAFE binnentrokken. Weer Community Singing met de Parijse gitarist die wij enige gewaagde conferences leerden (onder de wollen deken).

Laatste nacht Parijs. Volgende ochtend ter eigen beschikking, 's middags Gare du Nord richting A'dam. In de trein ontstond nog een klein incident, daar een Belgische Dienstklopper de A'damse humor niet kon waarderen en dreigde met uitstappen en grondige visitatie op het perron in Brussel als de betreffende personen niet hun welgemeende excuses aanboden. Na een dolle en luidruchtige rit door het Hollandse land verlostten wij ons van Toutou, Roger,

Françoise, Maman, papa et sa pipe, hieven wij het "geef mij maar A'dam" aan en namen wij emotioneel afscheid van het perron.

Moraal.

Ondanks enkele klachten en achterlating van enige stembanden, is deze week toch zeker geslaagd te noemen, dit mede door de organisatie van de desbetreffende docenten.

Bedankt Ina, Louis en Nico, wij organiseren voor jullie en de hele groep t.z.t. een reunie.

● Raymond Franklin v/d Dungen Bille
Tom Brands
Ron Rijkers
Marinus v. Greuningen

N.B. Nico, onze welgemeende excuses voor de enkele onhebbelijkheden onzerzijds.

Ron en Rinus

wel en wee van de **kruidentuin**

30 mei was dan de opening van de kas. Mevrouw De Reus, de "châtelaine" van de Spaarnberg knipte het lint door, welk ontroerend moment door een aantal fotografen werd vastgelegd en door de andere bijstanders met meiwijn geheiligd. Dat waren naar schatting 80 belangstellenden van allerlei op de Spaarnberg werkende instellingen, van school - ook de rector kwam nog laat uit een vergadering even langs - van de oudervereniging.

Ook waren er een aantal ouders, dat ons de laatste tijd geweldig geholpen heeft (').

Helaas konden niet alle in de tuin actieve ouders aanwezig zijn: maar van deze plaats: hartelijk dank voor al het timmeren, metselen, ruiten schoonmaken, het geven van advies, het uitlenen van gereedschappen, het wieden, het verschaffen van plantmateriaal, enz. Het monnikenwerk is deze winter gedaan. Zo kon, toen het weer beter werd, de bouw vlot verlopen.

De reparatie van de kas heeft bij elkaar gekost aan materiaal, glas, hout, ijzerwaren, p.v.c. goten, sponningkit, verf: ongeveer f 1500.- Dit is niet veel; een nieuw kasje kost al gauw het driedubbele.

De inkomsten zijn geweest f 900.-; hieronder was een subsidie van Sport en Spel. De collecte bij de opening van de kas heeft f 135- opgebracht. Ons tekort is dus nu ongeveer f 465.-

We gebruiken de kas nu voor zaaigoed: basilicum, marjolein, salie e.a. Verder staan erin: tomaten- en komkommerplanten, afrikaanse pompoenen (daar kan je soep van maken), paprika. De vier wijnstokken die we uit de oude kas hebben meegenomen, willen we ook weer binnen planten.

Het aanzicht van de tuin heeft een beetje geleden door het gebrek aan tuinlieden: meestal heeft het grootste deel van de bezoekers aan de kas gewerkt. Maar kamille, borago en tijm bloeien uitbundig; vooral de tijm is prachtig, wat te danken moet zijn aan de gestampte eierdoppen die we regelmatig om de struikjes hebben gestrooid. Zo maakt de Gallische Roos heel veel nieuwe scheuten, sinds we hem regelmatig theebladen geven.

We hebben weer nieuwe zaden en planten gekregen, o.m. wilde akelei, ijzerhard, agrinomie, kaardebol. De tuin zelf heeft zich

gesierd met hondsdrif (goed tegen kiespijn), look zonder look, groot nagelkruid, boterbloemen en speenkruid.

Het is de bedoeling de kas straks af te sluiten. Daarom hebben enige vaders samen met leerlingen drie kranen aan de buitenkant van de kas gemaakt, met een mooie houten bak eronder, vanwaar het afvalwater in een nieuw aangelegde zinkput terecht komt.

Op zondag 1 juni hebben we een groep van 50 leden van het Humanistisch Verbond rondgeleid, die een dag op De Spaarnberg te gast waren. Enkele wisten er meer van dan wij, maar er is toch niemand van verveling weggelopen, en we kregen nog een bedankbriefje ook.

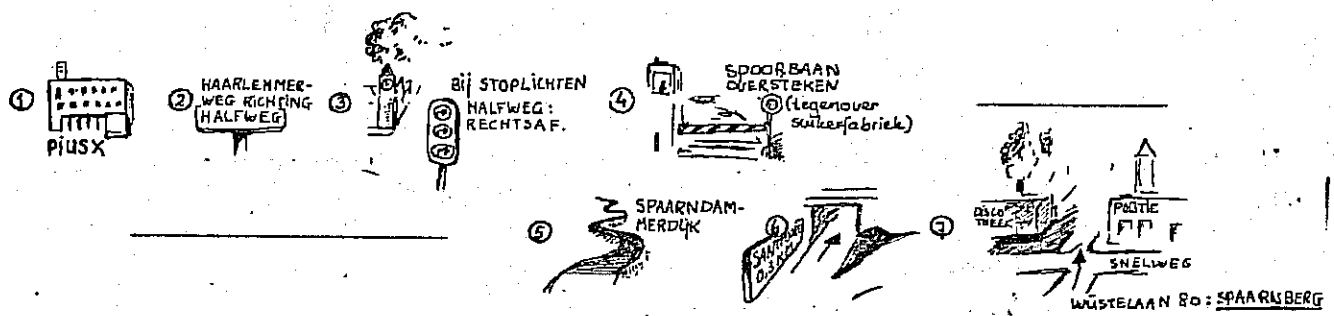
Als deze BOLWERK uitkomt, hebben we al op de soos gestaan met onze voortreffelijke producten, waarmee wij heel wat verfijning in het leven van onze afnemers bewerkstelligen. Haarspoelingen, middelen tegen vermoeidheid, cake-garnering, noem maar op. Nabestellingen worden, op een enkele uitzondering na, na de grote vakantie geleverd.

Fijne vakantie allemaal !

De tuin is ook in de vakantie open. Sleutels op het hoofdgebouw, bij de receptie, of, als die gesloten is, bij de keuken.

P.Hoving - Helling

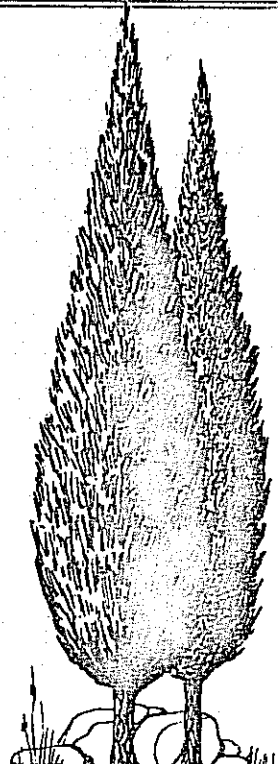
(') Nadat de bezoekers kas en tuin bewonderd hadden, hebben de medewerkers de avond besloten met soep, broodjes en de onvolprezen paté van Angela.

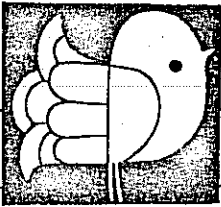

WAR

"Why
 Must we die?"
 the soldier asked
 "Because you must
 keep your country free
 of the enemy"
 the sergeant replied
 before he died

marcel brekelmans

● Duiven op de cour

Piet nam die morgen extra veel brood mee naar school. Immers, de laatste wens van de rektor was, "dat hij, als hij wegging, een cour wilde zien, waarop leerlingen en duiven broederlijk bijeen zouden zitten en het aanwezige brood samen zouden delen." Nu, dat was nog eens een goede gedachte! De rektor had de school opgebouwd, en nu hij met pensioen ging, wilde hij graag zien dat de school leefde, en dat er een vredelievende sfeer van de school uitging.

Er zouden natuurlijk grote feesten komen, nu de rektor ging vertrekken, er stond zelfs een feestweek op stapel, en er zou, als hoogtepunt van de festiviteiten, een etentje worden gegeven voor de hele school. Er werd een comité opgericht om de feestweek te organiseren, en Piets vriend Erik mocht ook in het comité.

Ideeën hadden ze wel, die rakkers van het comité, maar centen: ho maar! De rektor stond al bekend als een zuinig mens - "Door elk dubbeltje om te draaien heb ik deze school opgebouwd!" zei hij altijd - en zelfs voor zijn eigen feestweek had hij maar weinig geld over. Er kwam dus maar weinig geld vrij voor het feestmaal (de rektor zei wel eens spottend: "Het galgemaal!").

Eén wens van de rektor kon wél in vervulling gaan, zonder dat het geld kostte. Op een dag vulde zijn deftig stemgeluid de lokalen: "Beste leerlingen en inwoners van ons zo dierbare lyceum! Zoals jullie wel zullen weten, zal ik deze school gauw gaan verlaten." Het gebouw trilde op zijn grondvesten van het toen volgende gejuich. Na vijf minuten ging de rektor verder: "En dit is nog niet alles; ik zal een feestweek geven! Mijn laatste wens echter is er een, die jullie in vervulling kunnen laten gaan. Ik zou het zo mooi vinden, als ik op de laatste dag dat ik in functie ben, een cour vind, waarop leerlingen en duiven broederlijk bijeen zitten en het aanwezige brood samen delen. Dus jullie mogen gerust jullie brood op de cour laten liggen. Hoe meer duiven, hoe meer vreugd!" Dit laatste was niet meer te verstaan, omdat alle leerlingen in koor riepen: "Hoe meer duiven, hoe meer drollen!" Een fraai staaltje van beginrijm, maar ja, je zit niet voor niets op een lyceum!

Het plannetje van de rektor deed het goed. Vele leerlingen (vooral die uit de eerste en tweede klassen) namen brood mee, en er kwamen meer en meer duiven op de cour. Zelfs in de aula kwamen ze, omdat de leerlingen ook hier hun brood lieten liggen. Ook de rektor liep over de cour, en hij liep zuigend met duivevoer te strooien. De kinderen zongen mee: "Sjalalalie, sjalalala". Er kwamen duiven van heinde en ver, en gezamenlijk genoten ze van het heerlijke maaltje dat onze rektor hen bereid had.

Na enige weken stond de feestweek voor de deur. Piet verheugde zich er al op, en die laatste twee dagen dat er nog lessen gegeven zouden worden, zoude wel snel omgaan. Maar toen klonk plotsklaps weer de stem van de rektor door de speakers in de lokalen: "Beste leerlingen en inwoners van ons zo dierbare lyceum! Het kan niet op! Deze twee dagen worden er geen lessen gegeven in verband met de voorbereiding van het feestmaal." Die rektor werd nog eens populair als het zo doorging! De leerlingen vonden het wel wat vreemd dat het comité twee dagen nodig had om een etentje voor te bereiden, maar ze vonden het allang best.

Nu was het dan zover. Jonge, jonge, wat een machtig gezicht was dat, die cour vol met tafels en leerlingen en leraren. Toch miste Piet wat; alles en iedereen was er, maar... Afijn, dacht Piet, laten we maar gaan eten. Mmm, dat smaakte Piet wel. Het was een beetje eigenaardig dat niet bekend was wat voor vlees we in de kuip hadden, maar ja, affijn, een mens is geen konijn. "Haha, die Piet verzint ze waar je bijzit!" lachte Erik. Op het menu stond "vlees à la rektor". Zou hij zelf het recept hebben gemaakt? Dat zou leuk zijn!

Een week later had iedereen de mond vol van het verschrikkelijke nieuws. Dat "vlees à la rektor" dat de leerlingen gegeten hadden, was niets anders dan duivevlees!!! Die zielige duifjes op de cour werden door ons onschuldige leerlingen vetgemest, om daarna door diezelfde kinderen te worden opgegeten!! Dat was zeker een galgemaal! Er ontstonden dan ook golven van protest bij de leerlingen. Ze vonden wel dat de rektor gestraft moest worden. Maar daar klonk voor de laatste maal de stem van de rektor door de speakers: "Leerlingen! Ik weet dat jullie nu vol afschuw zijn over het duiveincident. Maar jullie kunnen niemand de schuld geven, want jullie hebben er zelf van meegegeten! Om toch enigszins aan jullie eisen tegemoet te komen, heb ik tot de volgende maatregel besloten: de leden van het feestcomité worden van school gestuurd. Zij zullen niet verder worden vervolgd. Dan neem ik nu afscheid. Het ga jullie goed, en ik hoop dat jullie toch een vrede-lievende sfeer zullen uitdragen en -" Verder kwam hij niet omdat de leerlingen probeerden de administratiekamer te bestormen. Via allerlei zijdeuren ontkwam de rektor en hij vluchtte naar zijn buitenhuis.

Piet dacht: "Dat een glanzende carrière zó moet aflopen! Dat een feestweek zó moet aflopen! Dat dit verhaal zó moet aflopen!..."

● Rob Tackema 4h

Het gedeelte van bovenstaand verhaal waar een balk naast staat ben ik twee dagen kwijt geweest. Daarom vroeg ik Ricky v/d Jagt - die het getypt had - er vanuit z'n herinnering een eind aan te breien. Hoe voortreffelijk hij dat deed, ziet u hieronder.

l.v.

protest bij de leerlingen. Maar toen klonk weer de bekende stem van de rector door de luidsprekers: "Beste leerlingen van ons zo geliefde lyceum! Ik weet dat jullie allen erg lijden onder het duiven-incident. Maar in mijn grenzeloze goedertierenheid heb ik besloten dat niemand hiervoor gestraft zal worden! Alleen de leden van het feestcomité zijn naar huis gestuurd." Natuurlijk ontstond er weer grote onrust, maar de rector wist aan de ongeregelheden te ontsnappen en vluchtte naar zijn buitenhuis. Piet dacht: "Dat een schitterende carrière zó moet aflopen! Dat een feestweek zó moet aflopen...!"

...Dat dit verhaal zó moet aflopen...!

● Rob Tackema

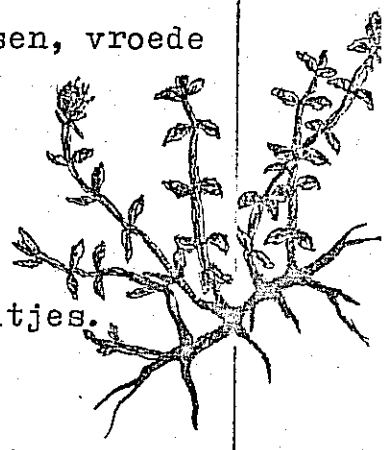
met welgemeende excuses voor de laatste regels van dit verhaal, die op onverklaarbare wijze uit de map van verzuu wisten te ontsnappen. typeploeg/ricky

Advertentie

H.H. Witte Magiërs, tovenaars, magisters, v.v. heksen, vroede vrouwen etc. etc. !!!

GOEDKOPE AANBIEDINGEN MAGISCHE KRUIDEN.

- Gegarandeerd gezaaid bij de juiste sterrenstand.
- Bij aankoop van f 5.- één diepvries-pad cadeau!!
- Voor bij de thee: verse digitalisblaadjes.
- Gezellig als er een fuif is: knabbelige doornappeltjes.
- Stunt: gevulde monnikskapjes.
- Haast u: nog maar enkele bezemstelen in voorraad.

De Kruidenclub.

"Sterf staande!" sprak tante, en ze nam nog een slokje.

goedgekeurd door de bond van verontruste huismoeders

oh, là là !!

Enkele dagen voor de 'départure' naar Parijs, signaleerde tante Wien de heer Wegbrans op de cour met een overstelpende lading stokbroden en (gevulde?) wijnflessen! De conrector zag er zéér uitgelaten uit! De heer Bianchi, vernomen

hebbende dat de heer Wegbrans zich te buiten ging aan dergelijke schranspartijen, begaf zich met het water op de tanden naar kamer 330! Terecht mogen wij ons dus afvragen welke orgiën en bacchanalen zich in de Lichtstad hebben voorgedaan!!

?? (advertentie) ??

Nee, Angelique
ik wil je niet
Peter S.

PAK

Ons is een interessant gerucht ter ore gekomen over een der wroeters in het verleden die onze school onveilig maken, meestal geheten 'geschiedenisleraar'. Welnu, een hunner, de heer Kuijken, schijnt mede te dingen naar de eerste prijs van een op een Haarlemse rommelmarkt georganiseerde wedstrijd: 'Hoe lang doe ik met één pak'. Wij hebben het volste vertrouwen in hem en geloven dat hij daar in Haarlem beslist geen gek figuur zal slaan!

++ LOSSE FLODDERS

++ De officiële titel voor de nieuwe rector zal zijn: 'Hopman Siewe'. ++ Het schooldekanaat zal volgend jaar heten: Instuif "Op schoot bij tante Truus". ++ De heer Peters verklaarde onlangs dat hij tegen betaling van een fles cognac bereid is voldoende voor Latijn uit te delen. ++ Is de heer Verweij in zijn derde jeugd? Wij signaleerden hem onlangs in lok. 332, met zeer veel speelgoed! ++ Wij signaleerden tevens de heer ("Ben Soos") Geurts met zijn 8642e bekertje koffie van dit schooljaar. Proficiat! ++

Ten gerieve van onze lezers die niet zo thuis zijn in de economische abrakadabra, geven wij hieronder een visuele, beknopte samenvatting van Bolwerks feuilleton 'De Ontwikkeling van ons Geldstelsel':

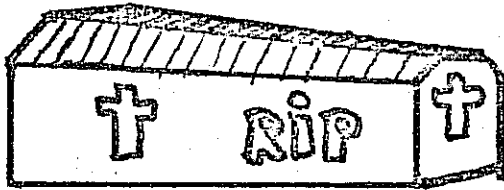
toverkol

Hadden wij reeds begrepen dat dhr. J.P. Schouten bezigheden elders had, hij schijnt nu ook "black magic" te beheersen, zwarte kunst dus!! Hij brabbelt nl. allerlei geheime toverformules en andere zaken waar zelfs een godsdienstleraar van zou schrikken, om zo geheime "afspraken" met jongedames van allerlei slag te maken. Dus dames, waagt u niet te dicht bij de heer Schouten! Weest op uw hoede!

Brugklassers plegen PLAGIAAT

In een eigen schoolkrant voor de brugklas, die enige tijd voor deze bolwerk verscheen, werd tante Mien opgeschrikt door maar liefst 2 (twee!) 'roddelrubrieken', gemaakt door eersteklassers die blijkbaar 'origineel' wilden zijn.

De eerste rubriek, afkomstig uit 1 a, stond vol over de maatregelen die genomen moeten worden als een docent(e) een hartaanval krijgt:

(DEZE KIST IS ONTWERPEN DOOR DE HEER PLASMAN.)

De tweede rubriek, uit 1 d, stond voor de helft vol met herhalingen uit de 'enig echte, onvervalschbare RR', de andere helft was net iets te hevig gecensureerd om nog leesbaar te blijven:

Geachte meneer Wegbrans, ik vindt U een grote CENSUUR en u bent een CENSUUR en de dingen die u zegt en doet vind ik bijzonder CENSUURmCENSUUR en CENSUURl-CENSUUR ook. Bij elkaar genomen vindt ik U dus gewoon met één woord een CENSUUR.

De tweede rubriek was een creatie van de aspirant-inbreker 'Ome Paul'. Wat moet je daar verder nu nog van zeggen. Brugklassers: schaamt u!

Na 'bloedig rekenen' heeft Tante Mien dan eindelijk de beloofde Pius flop X samengesteld uit de overstelpende hoeveelheid inzendingen uit alle delen van het land. De top 10 is uitgegroeid tot een top 14 vanwege het grote

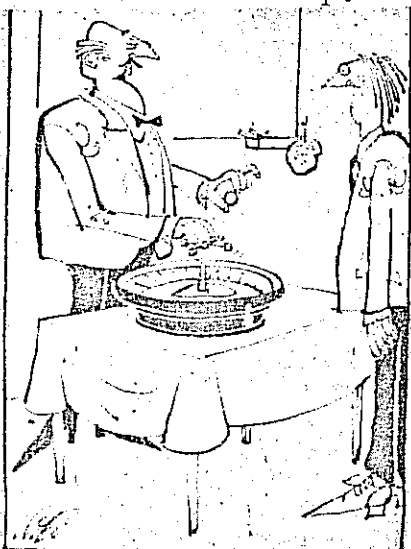
aantal ex-aequo noteringen. Het aantal punten is als volgt bepaald: Van elke ingestuurde flop 3 kreeg nr.1 3pt., nr.2 2pt. en nr.3 1pt. Bovendien kreeg ieder artikel dat meer dan éénmaal werd genoemd een half punt extra.

PIUS FLOP X

1. Open brief van een bezorgde vierdeklasser (nr. 6)	12½
2. De ontwikkeling van ons geldstelsel-Baart c.s. (nr. 1-10)	11½
3. De vlooien der lakeien-L.M. Janssen (nr. 4)	
Interview George Möller (nr. 5)	
Los kruit (of: los zand)-Adri van der Wurff (nr. 6)	3
6. Censuur of opvoeding tot mondigheid-A. Braet (nr. 6)	2½
7. Van Lennep-Tino Hagendoorn (nr. 4)	
Nogmaals de schooldas-George Möller (nr. 5)	
Proefwerkrooster (nr. 6)	
Lezen voor je lol-George Möller (nr. 6)	
Portret van de leraren-Yvonne van Dijk (nr. 6)	
Het ideale schoolblad-A. Peters (nr. 6)	
10 open brieven terugdiversen (nr. 7)	
Daar ga je dan-Fred (nr. 9)	2

Verhelderend

Een kijkje achter de schermen in de lerarenkamer tijdens de rapportvergaderingen leverde tante Mien dit verhelderende beeld op:

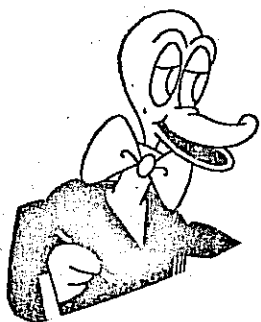
'Dan zijn we nu toe aan Jan-Jaap uit 1 g. Zijn rapportcijfers zijn als volgt:'

O, TEMPORA....

(van onze speciale reporter)
Met enige verwondering en angst in haar hart neemt tante Mien doorlopend waar dat er zélf s leraren zijn die hard aan vakantie toe schijnen te zijn, en een ietwat overspannen indruk maken. Zo werd bv. een volkomen onschuldige leerlinge uit klas 2a aangevallen door een sterk amok makende heer Wessendorf. In zijn woede haalde hij een snelbinder tevoorschijn om daar de betrokkene mee af te tuigen. Het slachtoffer liep gevaarlijk paars aan (een kleur die overigens prachtig afstak tegen de rode blos van de heer Wessendorf). Na dit drama verklaarde dit gevaar voor onze samenleving ook nog dat alle docenten oude talen GRIEZELS zijn!!

Naar aanleiding van deze gebeurtenissen heeft klas 2a unaniem besloten de heer Wessendorf een gratis voetreis naar Rome aan te bieden, om deze spanningen te boven te komen.

*Komen we
volgend jaar
terug? Voor
u een vraag,
voor ons een
weet!*

...O, MORES!

Het verval der zeden grijpt nog steeds verder om zich heen! Het bewijs hiervoor vonden we in het feit dat de heer J. de Nijs pogingen onderneemt de onbevleete zieltjes van de ingezetenen van klas 1e te besmeuren, jawel, te bezoedelen met oneerbare, vieze en geladen woorden. Enkele leerlingen van 1e moesten in aller ijl in shock-toestand weg worden gevoerd. Welk een harde klap voor deze arme schaapjes! Welk een desillusie telkenmale gedacht te hebben, dat de heer de Nijs een goede neerlandicus was! (I.v.m. censuur e.d. kunnen wij geen recente uitspraken resp. -braaksels van voornoemde taalvervuiler citeren.)

DIEPZINNIG

Godsdienstleraren zeggen soms toch diepzinnige dingen. Wij noteerden er twee voor u die zó in de agenda zouden kunnen (dit is alweer het tweede jaar dat we al die wijze gezegdes van beroemdheden en aanverwanten missen). De heer Verzuu gaf zijn originele visie op het christendom: 'Het enige wat je te doen hebt als goed christen is ervoor te zorgen dat er goede tandpasta komt'. De heer Rurup maakte zich onsterfelijk door de woorden: 'Je moet niet doen, maar hán-delen!'

REGISTER: handig!

Ten gerieve van hen die nog es wat willen opzoeken in oude roddelrubrieken (dat zijn er vast een heleboel) publiceren wij hier een alfabetisch gerangschikt register van alle leraren en/of leraressen die ooit in onze maandelijkse kolommen zijn voorgekomen met daarachter het nummer van bolwerk waar je betreffende docent in terug kunt vinden.

Amsterdam, H. van (bi)	5
Bertens, A. (lo)	8
Bianchi, drs. L. (fa)	7,8,10
Braet, A. (ne)	5,6
Buhre, J. (na)	5,7,9
Deelen, M. (fa)	7,8
Greeve, drs. J. de (gr)	5,6,7,8
Helmerhorst, drs. S.	5,6
Hoving, drs. J. (ne)	5
Koster, drs. Ed. (na)	5
Kuijken, C. (gs)	10
Lansink, dr. H. (gs)	6
Nijs, J. de (ne)	9,10
Peters, drs. A. (la)	5
Rijn, C. van (en)	9
Rurup, J. (go)	8,10
Schouten, J. (ak)	5,8,9,10
Siewe, drs. M. (gs)	5,7
Tel, Th. (na)	5,9
Verhagen, R. (lo)	8
Verzuu, drs. L. (go)	7,8,10
Waardijk, G. (fa)	7
Wegbrans, N. (ne)	10
Wessendorf, drs. H. (la)	7,10

In dit verband kwam van een andere school in Amsterdam het idee om de betrokkenheid tussen ouders - leerlingen - en school, van onder af, dus per klas te animeren. De éne klas, waarin ons kind zit, lijkt dé aangewezen weg om tot een gezonde relatie tussen ouders - kind en school te komen.

Er werd van die andere school uit een idee geopperd dat mij de moeite waard lijkt. Men denkt n.l. aan de instelling van een "klasse ouder".

Wat houdt dat in - "klasse ouder"?

In concreto een moeder of vader die tijd besteedt aan het wel en wee van de klas van z'n kind.

Hoe dat precies geregeld en uitgewerkt moet worden, is een zaak om met elkaar te bepraten, maar in eerste instantie gaat het erom dat ouders zich verantwoordelijk weten voor de kleine eenheid van hun klas.

De klasse-ouder zal initiatieven moeten nemen en steunen.

De klasse-ouder zal zijn mede-ouders informeren en activeren.

De klasse-ouder zal ook een ruggesteun zijn voor de klasse-docent.

Er zijn uiteraard vele mogelijkheden om te overdenken en nader uit te werken.

Moet zo'n klasse-ouder een supermens zijn, dan zeg ik nee - een gezonde vader of moeder - die meeleeft met de jeugd, iemand die een stootje kritiek van ze kan verdragen, dat lijkt mij de aangewezen persoon. De klasse-ouder lijkt mij vooralsnog een achtergrond figuur, die kan praten met mede ouders, met docenten en vooral ook met leerlingen. De klasse ouder moet achter zijn klas durven gaan staan samen met de klasse-docent.

Denkt u hier eens over na, overleg met bekenden en laat het ons eens horen. Ik stel mij voor, dat wij in het begin van het volgende schooljaar, er een gespreksavond over beleggen zo mogelijk onder vakkundige leiding, waarna op niet lange termijn, eventueel op beperkte schaal, kan worden begonnen.

E.de Smet
tel. 13 22 25

informatie

OPROEP HUISWERK-BEGELEIDERS GEVRAAGD

Voor volgend jaar zoeken wij iemand die bij een huiswerkklas t o e z i c h t kan houden, dus geen hulpverlening, maar alleen surveillance. Wij denken aan oudleerling, of een ouder. Het gaat om vier middagen per week, of minder, ca 1½ uur, van 14.30 tot ca 16.30 of van 15.20 tot ca 16.30 uur. Belangstellenden gelieven contact te zoeken met conrector Herben voor verdere informatie.

- - - - E I N D E X A M E N S - - - - 1975 - - -

VWO geslaagd gymnasium 19, gezakt 1; atheneum geslaagd 65, gezakt 3, herexamen 6, teruggetrokken 4 leerlingen

HAVO geslaagd 97, gezakt 6, herexamen 7, teruggetrokken 2 leerlingen.

Z.O.Z.

Verkoop van oude boeken.

Boeken die nog op school in gebruik zijn, verkoopt men uiteraard op de Boekenbeurs. Daartoe dient de rose lijst, en de plakbriefjes die de conciërge verstrekt. Men levert deze boeken in op dinsdag 24 juni, tussen 14 en 16 uur. Het geld kan worden afgehaald op vrijdag 27 juni tussen 14 en 15 uur; wie duidelijk een gironummer vermeldt op zijn rose lijst, krijgt het geld per giro.

Een aantal boeken is echter op onze school niet meer bruikbaar, omdat er een ander boek is ingevoerd, omdat er een nieuwe druk is verschenen, of ook wel omdat teveel exemplaren op de Beurs zijn aangeboden. Deze boeken krijgt men van de Beurs terug, deels meteen bij inleveren, deels op vrijdagmiddag bij het geld afhalen.

Al deze boeken kan men nu laten meenemen door van Dijks Boekhuis te Kampen; daartoe moet men van de boeken een pakket maken met een kruistouw er om heen, en in het eerste boek moet dan het verkoopformulier worden gelegd (uiteraard ingevuld), dat bij de conciërge te verkrijgen is. De pakketten deponeren onder de trap naast lokaal 125, vrijdagmiddag na het geld afhalen, of eerder, of desnoods maandag daarna. Van Dijk gireert het geld in augustus. (Hij betaalt wel niet zo erg veel voor de boeken, maar de moeite is ook gering).

TYPE EXAMEN

Aan het examen machineschrijven hebben 58 van onze leerlingen deelgenomen. Daarvan zijn er twee afgewezen, dertien behaalden het vaardigheidsdiploma, 46 het officiële praktijkdiploma.

Wij zijn zeer verheugd over dit succes... en hopen dat weer nieuwe typisten voor Bolwerk zich volgend jaar zullen melden om de heer Verzuu te helpen!!!

CORRECTIES op de BOEKENLIJST

Boekhandel Obrecht is ten onrechte vermeld op de binnenzijde van het omslag. Deze boekhandel levert geen schoolboeken meer.

Duits: Engels, Der Uebungsmeister I moet ook voor 5 havo worden aangekruist.

Natuurkunde: Schweers, deel I staat foutief vermeld voor 5V en 5H. Dit boek is dus alleen voor 6V voorgeschreven.

Biologie: Kreutzer, Plantkunde II moet ook voor 4V worden aangekruist. Daarmee vervalt voor 4V het 'nog op te geven leerboek'.

AGENDA

Uiteraard zijn de meeste leerlingen en ouders, en trouwens ook de docenten, voor alles geïnteresseerd in de plannen die te maken hebben met hun eigen vakantiebesteding. En terecht. Maar vóór het zover is, zal ieder toch nog even voor zijn boeken moeten zorgen. Zie het jaarboekje. Wie problemen heeft ten aanzien van de overgangsrapporten, zal gebruik willen maken van de spreekuren: dat kan op 25 en 26 juni van 9.30 tot 11.30, behalve voor de brugklassers (23 juni). Tegelijkertijd zijn ook de dekanen te spreken.

= Prattige vakantie! =

Kortgeleden stond in het weekblad INTERMEDIAR een artikel over "intelligentietests, schoolprestaties en creativiteit". Volgens het artikel komt steeds duidelijker aan het licht, dat het juist de creatieve mens is die het meest voldoet in zijn maatschappelijke functie. Maar die mens is doorgaans niet de mens met de hoogste scores bij intelligentie-tests of met de beste studieprestaties op school of aan de universiteit. Men zou aan de onderzoeksresultaten bijna tot het tegendeel concluderen.

zwak?

De schooldekaan komt nogal veelvuldig in contact met het deel van de leerlingen dat het op school minder goed doet: de zakkers, de doubleurs, de mensen die slechte punten halen en die maar niet aan studeren toekomen. Ik heb wel eens de indruk, dat onder deze groep leerlingen de grootste talenten schuilen, de meest geëvolueerde mensen die intenser nadenken dan hun klasgenoten en vaak wijsgeriger zijn en dieper hebben nagedacht over het doel van het onderwijs en opvoeding dan veel docenten. Misschien hebben mensen als Illich gelijk, als ze zeggen dat de grootste denkers over onderwijs te vinden zijn in de groep van 15 - 22-jarigen.

Maar die grote denkers zal men niet in de eerste plaats moeten zoeken bij de uitmuntende leerlingen - je zou bijna zeggen: die hebben het te druk met hun studie - men zal ze eerder aantreffen bij de leerlingen die in het oog van velen "zwak" of "minder begaafd" (tussen aanhalingstekens) zijn en waarmee de schooldekaan juist zo frequent in aanraking komt. Creatieve mensen zouden wel eens de leerlingen kunnen zijn die zich zoveel mogelijk weten vrij te maken van de funeste beïnvloeding door de traditionele school.

In zijn afscheidscollege zei de Groningse hoogleraar in de kinderpsychiatrie prof. Hart de Ruyter: "Voor veel kinderen is de school een toxisch (giftig) systeem. Het kind wordt er klaargemaakt voor een gemeenschap waarin het leert met de ellebogen te werken, anderen de loef af te steken, zich aan te passen aan een systeem van competitie en individuele prestatie; van braaf zijn zonder eigen inbreng en zonder mogelijkheden om creatief te zijn".

De schooldekaan die zijn werk in de school op een verantwoorde wijze wil doen, zal zich m.i. bewust moeten zijn van de gebreken die het onderwijs aankleven. Hij zal dienen te beseffen dat hij van een leerling niet mag verwachten, dat deze zich geheel laat inpassen in het schoolstelsel, zolang er tenminste nog een spoortje oorspronkelijkheid en creatieve zin in die leerling aanwezig is.

Ik meen, dat de dekaan de leerlingen juist moet helpen om zoveel mogelijk op hun eigen manier vorm te geven aan hun leven en dat hij hen moet aanmoedigen om zelf hun weg naar de maatschappij uit te zetten, een weg die past bij hun eigen aard en aanleg. Het ideaal van de dekaan moet niet zijn een slaafse onderwerping aan het schoolstelsel, maar integendeel juist: een vrijmoedig en blijmoedig zoeken naar de eigen bestemming.

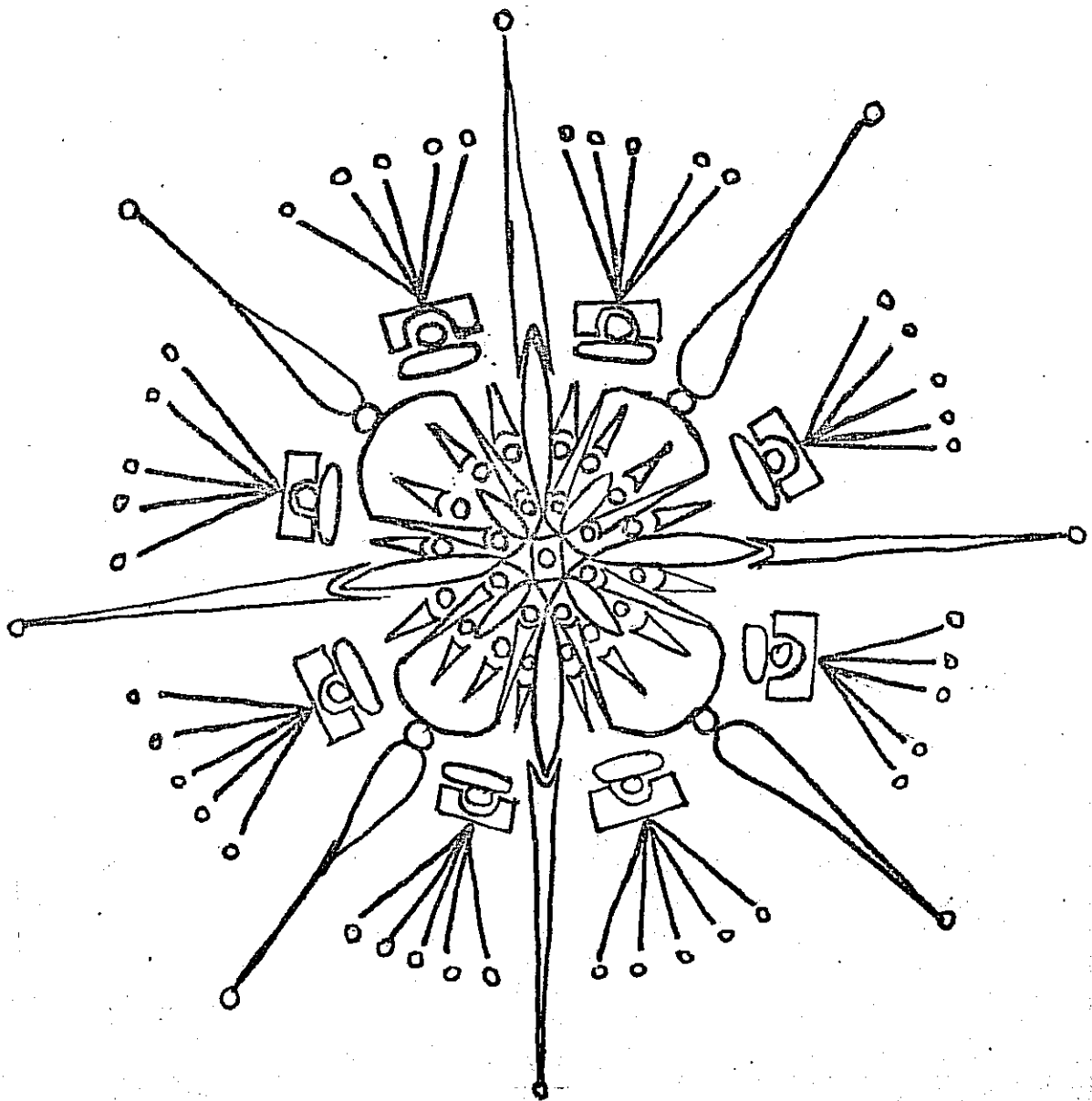
Een allang verontruste moeder.

PERSONALIA

Met het einde van de kursus moeten wij van enige docenten afscheid nemen: het zijn de dames Veenhuijsen, Siewe, Hoekstra en Haartsen, en de heren Kamerbeek en Van Brederode. Dat het hun wel ga!

Wij zullen in augustus kunnen verwelkomen Mw van Dattum, engels, Mw Swen, Duits, Mw van der Pol, handwerken, dhr Kirkels, Nederlands, dhr Hoogma, natuurkunde en Mw Ruys, Frans.

P

35

GROTE SCENARIO-WEDSTRIJD

in samenwerking met Cinecentrum/Cineco en de Nederlandse Filmacademie.

WIE WINT MAG Z'N EIGEN FILM SCHIETEN MET EEN ECHTE FILMPLOEG.

Je weet natuurlijk wel wat een scenario is: het verhaal waar een film van wordt gemaakt. Je zou een film kunnen maken van alleen maar beelden, een "stomme" film zoals ze vroeger werden gemaakt. Maar je kan er natuurlijk ook geluid bij gebruiken. De beelden en geluiden die je in je film wil hebben schrijf je gewoon op.

Bijvoorbeeld zo:

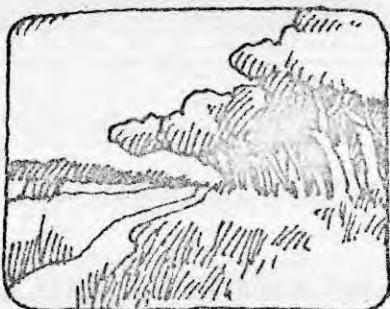
Beeld:

geluid:

1. Opname van een groot bos in de verte, gezien vanaf de heide.	rustige muziek met een warme klank
2. In het bos. Een oude man met een wandelstok komt in beeld. De kamera volgt hem op z'n wandeling tussen de bomen. Soms staat er een boom tussen de man en de lens. Dan zien we hem even niet, maar daarna weer wel.	muziek
3. De man gaat zitten onder een dikke boom. Hij leunt tegen de stam, en peutert achteloos met z'n stok in het dorre blad. Hij ziet iets liggen, dat z'n aandacht trekt.	muziek
4. Opname van zijn gezicht. Hij zet z'n bril op, en bekijkt een half verroest kinderschopje van dichtbij.	muziek
5. Het beeld vervaagt, en verandert in een nieuw knalrood kinderschopje in het groene gras.	Tegelijk zakt de muziek weg. In plaats daarvan geluiden van vrolijk zingende vogels.
6. Een klein jochie met een gieter. Hij giet water bij een pasgeplant boompje. De kamera komt dichtbij, en laat zien hoe het kuiltje zich vult met water.	Gesproedel van water mengt zich met vogelgezang.
7. Het jongetje doet met het rode schopje aarde in de kuil. Er ontstaat modder. Die drukt hij aan met z'n handen.	vogelgezang
8. Het gezicht van het jongetje. Hij kijkt naar z'n vieze handen, en hij lacht.	lachen jongetje, en vogelgezang
9. Het beeld vervaagt, en verandert in het gezicht van de oude man. Glimlachend zet hij z'n bril af, en kijkt dan langzaam omhoog.	vogelgezang wordt vervangen door de muziek die we aan het begin hebben gehoord.
10. Opname van de kruinen van de boom, gezien vanaf de grond. De takken bewegen zachtjes in de wind.	muziek

Je kan je scenario ook tekenen of fotograferen. Dan ziet hetzelfde filmpje eruit, zoals hieronder. Je hoeft niet alleen in zwart te werken. Ingekleurd is misschien veel leuker.

Dit is natuurlijk zomaar een voorbeeld. De bedoeling is dat je je eigen film bedenkt. Als je bij de winnaars behoort, dan wil je toch zeker je eigen idee verfilmen? Cinecentrum (een groot Nederlands filmbedrijf), de laboratoria van Cineco en de Nederlandse Filmacademie hebben aangeboden om de kosten voor hun rekening te nemen en je hierbij te helpen. Je film wordt dan kant en klaar vertoond op de 'Dag van de Korte Film', 5 oktober aanstaande, in het Nederlands Congresgebouw in Den Haag, waar tienduizend mensen worden verwacht.

1. BEELD:
OPNAME VAN EEN
GROOT BOS IN DE
VERTE, GEZIEN
VANAF DE HEIDE.

GEUID:
RUSTIGE
MUZIEK MET
EEN WARME
KLANK.

2. BEELD:
EEN OUDEMAN
MET 'N WANDEL-
STOK KOMT IN
BEELD. DE KAMERA
WILST NEM OP
Z'N WANDELING
SOMS STAAT ER
'N BOOM TUSSEN

GEUID:
MUZIEK

3. BEELD:
DE MAN GAAT
ZITTEN ONDER EEN
DIKKE BOOM
HU LEUNT TEGEN DE
STAM EN PEUTERT
ACHTERDOES MET Z'N
STOK IN HET DORRE
BLAD...

GEUID:
MUZIEK

SPELREGELS.

- Iedereen in Nederland mag mee doen van nul tot twintig jaar, en het is gratis.
- Het onderwerp voor je filmpje is : GROEI.
Daar kan je alle kanten mee uit. Bedenk maar eens wat er allemaal groeit. En hoe, en waar, en wanneer, en waardoor, en waarvoor.
- De lengte van je filmpje is één minuut. Dat is meer tijd dan je denkt. Tweemaal zoveel als een gewoon reclamespotje. Reken per opname gemiddeld een seconde of zes. Dus totaal tien of twaalf opnamen. Maar dit is geen vaste regel. Alles mag!
- We filmen op 16mm film. In kleur, of in zwart/wit, of in allebei. Je mag ieder soort film of geluid gebruiken dat je kent. Je mag je film dus ook helemaal zelf tekenen, als je daar zin in hebt. Of werken met zelfgemaakte foto's. Je hebt het helemaal voor het zeggen.
- Vaktermen hoef je niet te gebruiken. Een jury beoordeelt je inzending op originaliteit. En op uitvoerbaarheid. Midden in de zomer kunnen we geen sneeuwbuifilmen, dat is duidelijk.
- De vijf beste inzenders of -sters mogen hun idee verfilmen. Ze krijgen hulp van ervaren beroepsfilmers, en alle benodigde materiaal. Deze verfilming zal plaatsvinden in de periode van 18 augustus tot en met 6 september.
- De vijf filmpjes zullen worden vertoond op de 'Dag van de Korte Film'. Bovendien komt er een tentoonstelling van alle ingezonden getekende, of gefotografeerde scenario's. Maar als je daar geen zin in hebt, dan schrijf je 't gewoon alleen maar op. En dan heb je precies evenveel kans om te winnen.
- Je mag net zoveel scenario's inzenden als je wilt. Destemmeer kans op een prijs! Je inzending wordt uiterlijk 1 augustus verwacht bij:
Sekretariaat van de 'Dag van de Korte Film'
Scenariowedstrijd
Noordeinde 43
Den Haag.